

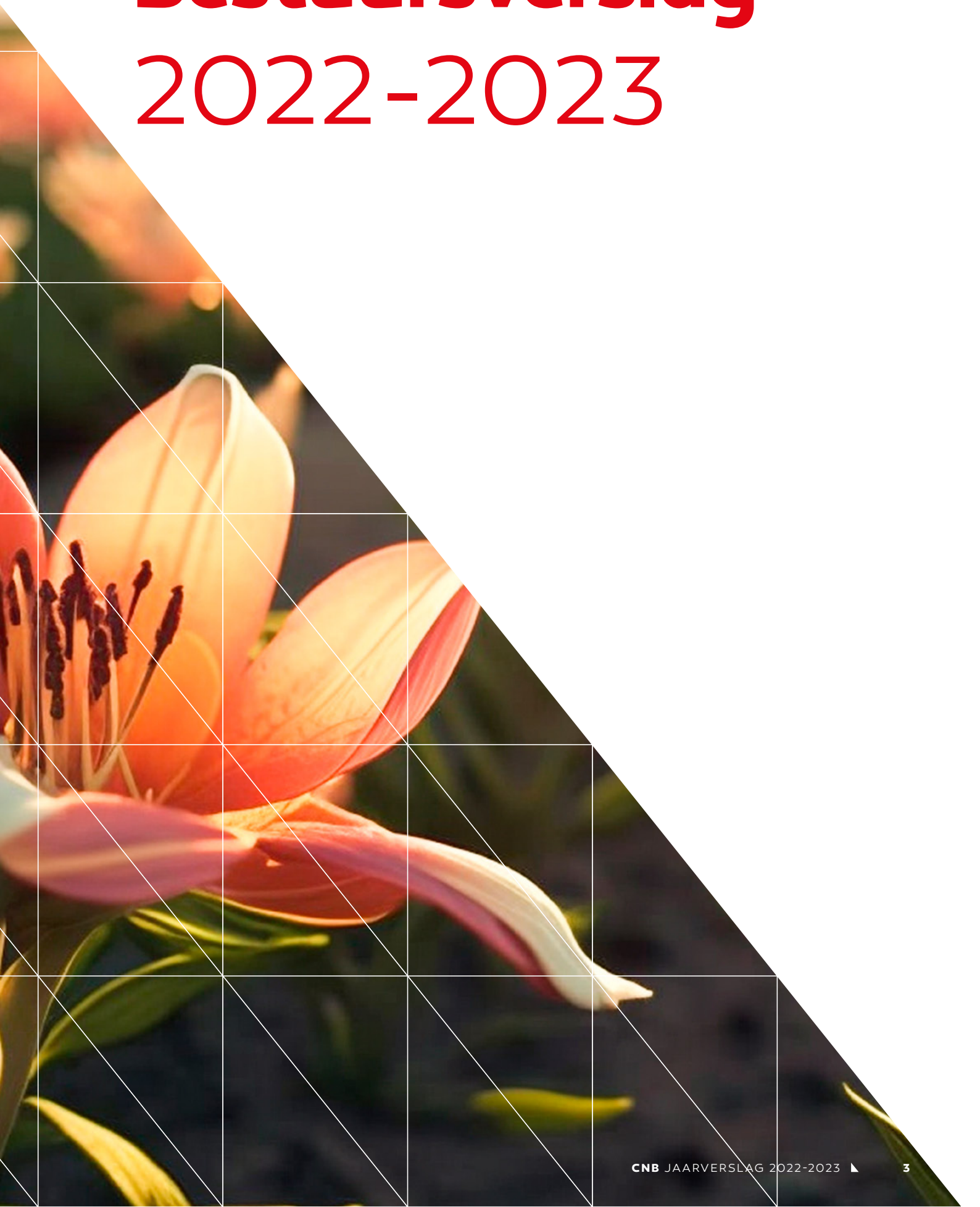
J
A
A
R
V
E
R
S
L
A
G
2
0
2
2
2
0
2
3

Inhoud

Bestuursverslag 2022/2023	3
Kengetallen CNB 2018-2023	4
Over CNB	6
Organisatiestructuur	9
Bestuursstructuur	11
Verslag van de Raad van Commissarissen	13
Verslag van de directie	16
Jaarrekening 2022/2023	26
Geconsolideerde balans	27
Geconsolideerde winst- en verliesrekening	29
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	30
Toelichting op de geconsolideerde balans	38
Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening	44
Enkelvoudige balans	46
Enkelvoudige winst- en verliesrekening	48
Toelichting op de enkelvoudige balans	51
Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening	54
Overige gegevens	
Winstbestemming, verwerking resultaat en aansprakelijkheid	56
Controleverklaring	57

Bestuursverslag 2022-2023

Kengetallen CNB

2022-2023

Handelsomzet (In € mln)

2021-2022
317

2022-2023
345

+28

Handelsomzet

	2021-2022	2022-2023
Lelie	103,7	117,8
Tulp	91,8	103,7
Overig	121,2	123,1
Totaal	316,7	344,6

Ledenaan-tal

2021-2022
1.240

2022-2023
1.296

Resultaat voor belasting (In € 1.000)

2021-2022
1.717

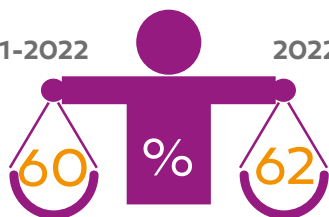
2022-2023
2.992

+1.275

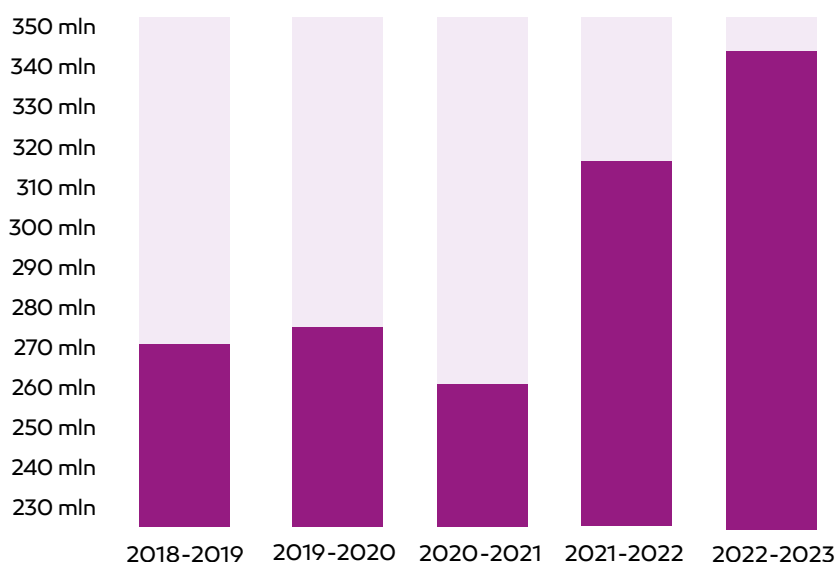
Solvabiliteit

2021-2022

2022-2023

Handelsomzet 2018-2023

Boekjaar

Handelsomzet (€ mln.)

Omzet Koelen en prepareren (x € 1.000)

Aantal leden

Winst voor belasting (x € 1.000)

Solvabiliteit %

2018-2019

2019-2020

2020-2021

2021-2022

2022-2023

272

276

261

317

345

5.181

6.054

5.901

6.059

6.771

1.296

1.285

1.282

1.240

1.296

1.441

903

1.368

1.717

2.992

61%

62%

57%

60%

62%

Over CNB

CNB verbindt de wereld van bloembollen

Dit is wat we doen

De Coöperatieve Koninklijke Nederlandse Bloembollen Centrale (CNB) verbindt de wereld van bloembollen. We zijn de grootste marktplaats voor de handel in bloembollen, knollen en vaste planten en de beste bewaarder en preparateur van bloembollen in de markt. Daarnaast bieden we een breed pakket met aanvullende diensten zoals licentiebeheer, teeltadvies, groene- en materialenveilingen en makelaardij. Dit doen we op een professionele manier met een hoge servicebeleving. We staan midden in het bloembollenvak, beschikken over veel vak kennis, zijn een stabiele partner en garanderen betalingszekerheid.

CNB is van en voor leden

CNB is van én voor leden. Zowel kopende als verkopende klanten kunnen lid worden van de coöperatie. Leden zijn vrij om wel of geen diensten van CNB af te nemen, waardoor we permanent onze meerwaarde moeten aantonen. Financieel resultaat is voor CNB een middel om te ondernemen, een gezonde bedrijfsvoering te realiseren en om risico's voor de leden weg te nemen. Als de omzet hoger uitkomt dan nodig voor de dekking van de bedrijfskosten, de risico's beperkt blijven en de financiering op orde is, kan dit resultaat als restitutie terug vloeien naar de leden die aan dit resultaat hebben bijgedragen.

We bestaan als coöperatie ruim 100 jaar en mogen sinds 2019 het predicaat Koninklijk voeren. Daar zijn we trots op en dat willen we blijven waarmaken.

Dit is hoe we (samen)werken

CNB is een gestroomlijnde organisatie. Iedereen binnen

CNB toont eigenaarschap voor de eigen taken en verantwoordelijkheden. Vanuit die basishouding leggen we actief verbinding met klanten en met elkaar en gaan we gezamenlijk voor het beste resultaat, gebaseerd op de kernwaarden van CNB. Onze werkwijzen zijn gericht op het verankeren van kennis binnen de organisatie en op het continu leren van onze ervaringen.

Onze kernwaarden

Onze kernwaarden beschrijven hoe we binnen CNB samenwerken en uitvoering geven aan onze strategie, onze doelen en onze dienstverlening. Het zijn dé CNB-competenties waarin we geloven, waarin klanten ons herkennen en die voor de organisatie en individuele medewerker het uitgangspunt zijn voor hoe we aan onze dienstverlening invulling geven.

1. Betrouwbaar

Voor ons gaat betrouwbaarheid over de mate van geloofwaardigheid en integriteit van onze organisatie en onszelf. Dat betekent dat we ons werk zorgvuldig en accuraat doen. En dat we de beloftes die we als CNB en als individuele medewerker doen permanent waarmaken. Ofwel, we doen wat we zeggen en zeggen wat we doen.

2. Betrokken

We voelen ons verbonden met onze klant, met elkaar en met ons werk. We delen dezelfde gedrevenheid en hebben wat je noemt 'hart voor de zaak'. Het is vanzelfsprekend dat we onszelf verplaatsen in onze klanten en onze collega's en dat we ideeën op een open en constructieve manier bespreken. We spannen ons samen in om resultaten te behalen die goed zijn voor onze klanten en voor CNB.

3. Initiatief

We signaleren kansen en handelen daarnaar, liever proactief dan afwachtend. Vanuit ons persoonlijke ondernemerschap pakken we zaken zelf op of zetten we een actie in gang: uit eigen beweging, zonder directe opdracht van iemand anders. Daarbij tonen we lef door ook onbekende gebieden te onderzoeken om zo onze dienstverlening blijvend te kunnen verbeteren.

4. Professioneel

We hebben verstand van zaken, handelen integer en passen onze kennis dagelijks toe. We leren van alles wat we doen en gebruiken die ervaringen in nieuwe situaties. Nieuwsgierigheid is de motor die ons aandrijft om meer over iets te weten te komen of iets beter te kunnen. We stellen hoge eisen aan ons eigen werk en aan dat van anderen en streven voortdurend verbetering na. Met aandacht voor de grote lijnen én voor de details die ertoe doen.

Waar we voor gaan en voor staan

Onze missie maken we concreet door het omschrijven welke doelen we willen realiseren en hoe we die willen bereiken. Voor dit jaarverslag beperken we ons tot het benoemen van onze doelen op hoofdlijnen;

1. Leden voelen zich verbonden met CNB. We zijn verbonden met onze leden en de sector.
2. We hebben inzicht in marktontwikkelingen en in vraag en aanbod. We brengen voor alle partijen de beste transacties tot stand.
3. We onderscheiden ons in kennis van bloembollen en in kwalitatief hoogwaardige bewaring en preparatie van bloembollen.
4. We zorgen dat commerciële afspraken tijdig, juist en betrouwbaar worden vastgelegd en uitgevoerd, met minimale inspanning voor de klant. Informatie is op een transparante en eenvoudige manier beschikbaar.
5. We initiëren en ondersteunen (nieuwe) ontwikkelingen die relevant zijn voor de toekomst van de bloembollensector en aansluiten op onze dienstenverlening.
6. We zijn een financieel gezonde organisatie en beheersen onze risico's. Onze klanten worden volgens afspraak betaald.

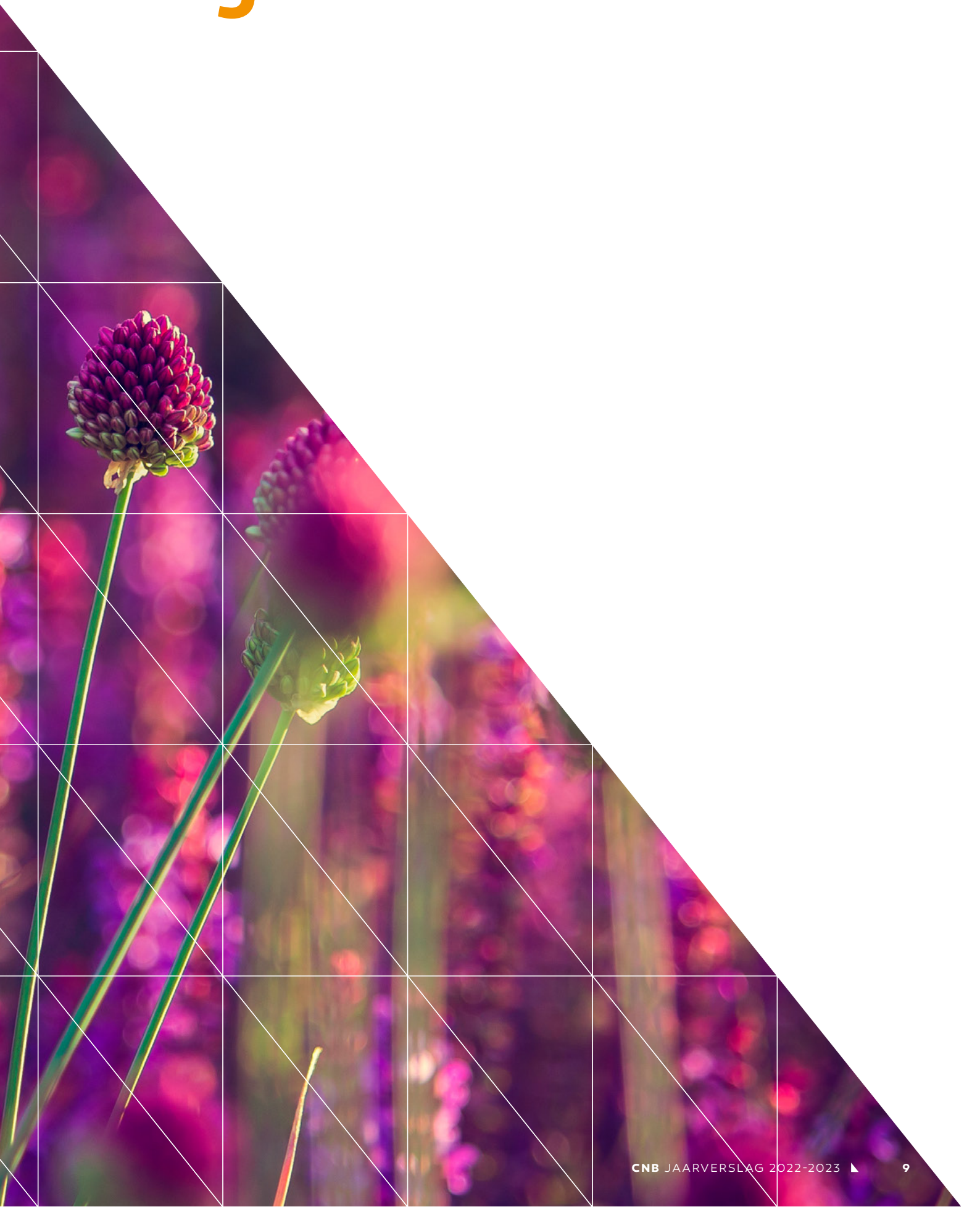
Financiële kaders

CNB streeft naar een gezond resultaat en een goede solvabiliteit, die dient als weerstandsvermogen voor de risico's samenhangend met onze dienstverlening. De continuïteit van de dienstverlening, betalen volgens afspraak en het uitsluiten van aansprakelijkheid voor de leden is waar we voor blijven gaan.

Hiertoe zijn de volgende financiële doelstellingen geformuleerd:

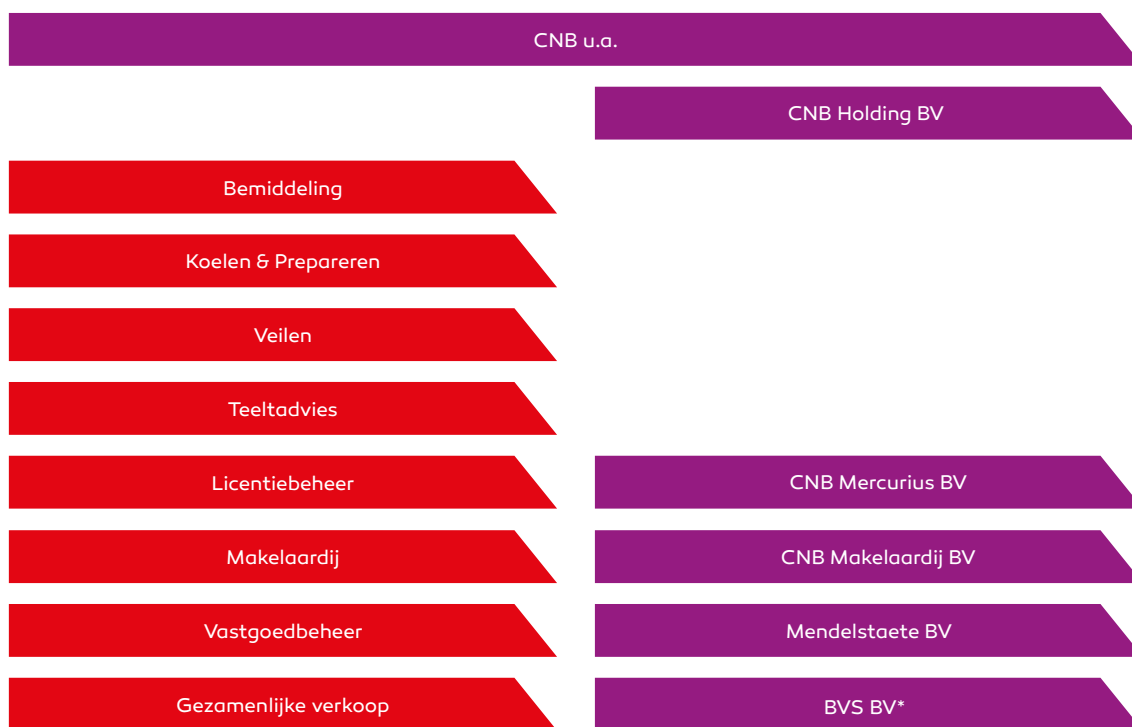
- a) een financieel resultaat voor belastingen en resultaatdeling medewerkers van € 1,5 mln.
- b) een solvabiliteit van minimaal 40% van het balanstotaal.
- c) een eigen vermogen dat minimaal 7,5% bedraagt van de handelsomzet.

Organisatiestructuur

Bedrijf CNB 2023

De kernactiviteiten zijn ondergebracht in de coöperatie zelf. Daarnaast heeft de coöperatie een aantal deelnemingen ter ondersteuning van de kernactiviteiten.

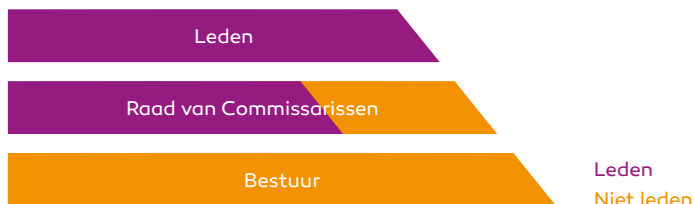
(*) BVS BV is 100% economisch eigendom van CNB u.a.. De zeggenschap over deze BV is via certificering van de aandelen BVS voor 80% overgedragen aan de Stichting Administratie Kantoor BVS.

Structuur en organisatie

CNB is een coöperatie met een uitgesloten aansprakelijkheid voor leden. De Raad van Commissarissen bestaat uit 7 personen, waarvan 5 lid zijn van de coöperatie en twee externe commissarissen die geen lid zijn. De Raad van Commissarissen heeft als taak toezicht houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken bij CNB en staat het bestuur met raad terzijde.

Het bestuur wordt gevormd door de statutaire directie van de coöperatie die de verantwoordelijkheid draagt voor de realisatie van de doelstellingen van CNB, de strategie en beleidsbepaling met het bijpassende risicoprofiel. Bij CNB past een platte managementstructuur die aansluit op deze cultuur van de sector en de kernactiviteiten. De directie is samen met de manager Bemiddeling, manager Koelen en prepareren en de manager Bedrijfsvoering verantwoordelijk voor de aansturing van CNB.

Bestuursstructuur

Bestuur

Leo van Leeuwen

Geboortedatum:
Nationaliteit:
Nevenfuncties:

Directeur

26 november 1965 | Woonplaats: Hillegom
Nederlandse
Bestuurder Stichting Sustainable Suppliers of Horticultural Quality Products
Bestuurder Stichting Administratie Kantoor BVS
Bestuurder Stichting Scheidsgerecht
Bestuurder Stichting Hortipoint

Raad van commissarissen

Jan Menting*

Geboortedatum:
Beroep/functie:
Nationaliteit:
Nevenfuncties:
Datum 1e benoeming:
Lopende zittingstermijn:

Voorzitter

10 mei 1961 | Woonplaats: Creil
Bloembollenkweker (Bloembollenbedrijf Menting)
Nederlandse
Geen
26 oktober 2012
oktober 2020 tot en met oktober 2024

Sjaak van den Berg*

Geboortedatum:
Beroep/functie:
Nationaliteit:
Nevenfuncties:
Datum 1e benoeming:
Lopende zittingstermijn:

1 september 1984 | Woonplaats: Anna Paulowna
Bloembollenkweker (Boltha BV)
Nederlandse
Voorzitter Vertuco
9 oktober 2018
oktober 2022 tot en met oktober 2026

Arwin Bos**

Geboren:
Hoofdberoep/functie:
Nationaliteit:
Nevenfuncties:
Datum 1e benoeming:
Lopende zittingstermijn:

9 juni 1984 | Woonplaats: Nieuw Vennepe
Ondernemer / Akkerbouwer
Nederlandse
Voorzitter Raad van Beheer Royal Cosun
8 oktober 2019
oktober 2019 - oktober 2023

Dennis van der Krogt*

Geboortedatum: 31 december 1969 | Woonplaats: Noordwijkerhout
Beroep/functie: Commercieel directeur/eigenaar Jansens Overseas
Nationaliteit: Nederlandse
Nevenfuncties: Geen
Datum 1e benoeming: 14 oktober 2021
Lopende zittingstermijn: oktober 2021 tot en met oktober 2025

Arjan Rood*

Geboortedatum: 19 december 1970 | Woonplaats: Bovenkarspel
Beroep/functie: Bloembollenkweker, directeur/eigenaar de Wit Bloembollen B.V.
Nationaliteit: Nederlandse
Nevenfuncties: Productcommissielid Royal Flora Holland
Datum 1e benoeming: 14 oktober 2021
Lopende zittingstermijn: oktober 2021 tot en met oktober 2025

Arjan Slobbe****Vice-voorzitter**

Geboortedatum: 8 juli 1969 | Woonplaats: Voorhout
Beroep/functie: Directeur/mede-eigenaar QUBE ICT Solutions B.V. / Zakelijk adviseur
Nationaliteit: Nederlandse
Nevenfuncties: Geen
Datum 1e benoeming: 9 oktober 2018
Lopende zittingstermijn: oktober 2022 tot en met oktober 2026

Evert van Zanten*

Geboortedatum: 14-11-1961 | Woonplaats: Delft
Beroep/functie: Algemeen directeur P.F. Onings B.V.
Nationaliteit: Nederlandse
Nevenfuncties: Commissaris P. Nelis en Zn.
Bestuurslid stichting Anthos Japan
Adviescommissie markttoegang bloembollen Anthos
Datum 1e benoeming: 3 oktober 2017
Lopende zittingstermijn: oktober 2021 tot en met oktober 2025

* **Commissaris vanuit de leden**

** **Externe commissaris**

Coöperatieve Koninklijke Nederlandse Bloembollencentrale (U.A.)
Statutair gevestigd te Lisse Heereweg 347, Postbus 31, 2160 AA
Vestiging te Bovenkarspel Veilingweg 1, Postbus 5, 1610 AA

Verslag van de raad van commissarissen

CNB opereert in een omgeving met volop dynamiek. Net bekomen van de coronacrisis is het vak geconfronteerd met de gevolgen van de oorlog in Oekraïne, fors hogere energieprijzen, inflatie en door sancties fors verstoorde handelsstromen. CNB heeft hierop goed ingespeeld, haar risico's goed weten te managen en een uitstekend resultaat neergezet. De RVC realiseert zich dat het vak voor een uitdaging staat het maatschappelijk draagvlak voor bollenteelt te behouden. De druk op ruimte voor woningen en natuur zal blijven. Binnen dat spanningsveld is het aan vakgenoten om de teelt verder te verduurzamen met nauwelijks of geen gewasbeschermingsmiddelen. Het economische belang van specifiek de bollensector en de ijzersterke reputatie van tulp als Nederlands product zullen we daarbij meer onder de aandacht moeten brengen én laten zien welke stappen gezet worden in verduurzaming. Onze sector heeft voor vele uitdagingen gestaan en de RVC heeft er alle vertrouwen in dat de ondernemingslust en inventiviteit van ondernemers bijdragen om de uitdagingen te vertalen naar oplossingen om het vak toekomstbestendig te maken.

Terug naar het hier en nu en het jaar van CNB. De RVC is verheugd te kunnen constateren dat dit jaar wederom een record bemiddelingsomzet is gerealiseerd en een uitstekend resultaat is neergezet.

Resultaat & resultaatbestemming

CNB heeft met een bemiddelingsomzet van € 345 mln., een goede incasso over 2022-2023 en een winst voor belasting van € 3 mln. gerealiseerd. Het bedrijfsresultaat sluit aan op de verwachtingen zoals voorzien in de begroting die het bestuur aan de Raad van Commissarissen had voorgelegd. Het resultaat maakt restitutie aan de leden mogelijk en ook winstuitkering aan de medewerkers. Het bestuur heeft voorgesteld om een deel van de winst aan te wenden voor restitutie aan de leden, hetgeen door de Raad van Commissarissen unaniem wordt gesteund.

Overige thema's

De belangrijkste thema's die afgelopen jaar op de agenda hebben gestaan betreffen;

- **Risicomanagement;** dit vraagt permanent de aandacht van de RVC. In dit kader is de RVC betrokken bij het door het management geformuleerde risico framework voor CNB en de uitvoering hiervan en is bij afronding van dit boekjaar hierover door het bestuur aan de RVC gerapporteerd. Hierbij is ook dit jaar specifiek aandacht besteed aan de effecten van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) en het sanctiebeleid.

- **Investerings in Koelen en prepareren;** deze zijn noodzakelijk en dragen bij aan de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening. Deze investeringen en kostenontwikkelingen zetten het rendement verder onder druk. De RVC heeft in dit kader het bestuur geadviseerd de tarieven hier op aan te passen zodat een aanvaardbaar rendement wordt behaald. Het afgelopen jaar is het investeringsprogramma voor de activiteit Koelen en prepareren verder uitgevoerd. Een forse tegenvaller hierin zijn de extra investeringen voor brandveiligheid en preventie. Deze investeringen leveren weliswaar geen extra omzet op, maar verlagen wel het risico dat voor leden bewaarde producten bij een brand verloren gaan.

Daarnaast waren deze investeringen vereist om het resterende risico ook verzekeraar te houden.

• **Strategieontwikkeling;** het bestuur heeft afgelopen boekjaar aandacht besteed aan de strategieontwikkeling en dit jaar ook een aantal strategische uitgangspunten bediscussieerd met de RVC. Daarnaast is er intern veel aandacht besteed aan dit onderwerp. Dit proces wordt komend boekjaar voortgezet.

• **Ledenbetrokkenheid;** de vraag bij dit thema is of er behoefte is bij de leden om de betrokkenheid bij CNB te vergroten? De betrokkenheid van de leden in de aansturing van CNB is geregeld in het RVC+ model waarin de leden zijn vertegenwoordigd door de RVC. De RVC bewaakt de belangen van leden en houdt namens hen ook toezicht op het bestuur. Uit de evaluatie blijkt dat de betrokkenheid van leden hierin goed is geborgd. De betrokkenheid van leden van CNB vindt ook plaats door de dienstverlening van CNB. Op de marktplaats is intensief contact tussen leden en vertegenwoordigers. Zij bieden de leden toegang tot een actueel inzicht in de markt- en prijsontwikkeling en zorgen voor de nodige flexibiliteit in de handel wat uitstekend past bij een beweeglijke markt als bloembollen.

Rol en toezicht

De RVC heeft als taak toezicht houden op het gevoerde beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken en staat het bestuur met advies ter zijde. Hiertoe functioneren binnen de RVC ook onafhankelijk van elkaar een krediet-, remuneratie- en een wervingscommissie voor nieuwe commissarissen. De RVC heeft op een goede, constructieve en op wederzijds vertrouwen gebaseerde wijze met regelmaat met het bestuur vergaderd. Ook de genoemde commissies zijn in het kader van hun taak dit jaar enkele keren bijeen geweest. Gezien de ontwikkelingen op de diverse aandachtsgebieden hebben met regelmaat ook management en medewerkers deelgenomen aan de RVC vergaderingen. Daarnaast is met de accountant overleg gevoerd over de jaarrekeningcontrole en de hieraan gerelateerde rapportages. Bij de jaarrekening is een goedkeurende controleverklaring afgegeven.

Vooruitzicht 2023-2024

Het bestuur heeft voor het jaar 2023-2024 een begroting neergelegd met een lagere bemiddelingsomzet dan over 2022-2023 en een hogere omzet voor Koelen en prepareren. De begroting sluit met een bedrijfsresultaat die boven de resultaatdoelstelling ligt. De geschreven bemiddelingsomzetten en de orderportefeuille van Koelen en prepareren rechtvaardigen deze begroting. De eerdere genoemde dynamiek en hiermee samenhangende onzekerheden bepalen uiteindelijk in hoeverre de begroting gerealiseerd gaat worden. 31 mei 2024 is ver. De RVC is ervan overtuigd dat CNB vitaal en met een goede uitgangspositie het komende boekjaar in gaat.

Lisse, 27 september 2023
Raad van Commissarissen

Jan Menting
Dennis van der Krogt
Sjaak van den Berg
Arjan Rood
Arwin Bos
Arjan Slobbe
Evert van Zanten

Verslag van de directie

Het jaar van CNB

CNB heeft een uitstekend jaar achter de rug. Wederom werd dit jaar het omzetrecord gebroken en is een bemiddelingsomzet gerealiseerd van € 345 mln. De ingevoerde sanctiemaatregelen tegen Rusland troffen helaas ook de bollenexport naar Rusland. Dit raakte vooral de tulpenteelt en handel voor oogst 2022. Dit vanwege het specifieke tulpenassortiment waarvoor minder gemakkelijk een andere bestemming te vinden is en anderzijds doordat voor oogst 2022 uitzonderlijk vroeg grote voorinkopen zijn gedaan door de export. De incasso van de handelsomzet is goed verlopen met minimale kosten als gevolg van niet betaalde vorderingen.

De omzet van Koelen en prepareren is als gevolg van een goede bezetting en verhoging van de tarieven toegenomen van € 6,1 mln. tot € 6,7 mln. Doordat CNB voorafgaand aan de energiecrisis haar energie had ingekocht, heeft CNB haar klanten, gedurende het seizoen 2022-2023 stabiele tarieven kunnen aanbieden en konden, in tegenstelling tot bij concurrenten, tussentijdse aanpassingen achterwege blijven. De uitvoering van de investeringsplannen is dit jaar enigszins getemporeerd. De vervanging van de (laatste) oude koelinstallaties in hal 7 door duurzamere ammoniakinstallaties is een jaar uitgesteld. In plaats hiervan is stevig geïnvesteerd in brandpreventiemaatregelen. Dit enerzijds om het bedrijfscomplex te kunnen blijven verzekeren, maar vooral ook om het risico dat producten van klanten als gevolg van brand verloren gaan te voorkomen.

Financiële gang van zaken in 2022-2023

Het jaar is afgesloten met een uitstekend resultaat van € 2,3 mln. na belasting. Dit is € 0,7 mln. hoger dan het resultaat over boekjaar 2021-2022 van € 1,6 mln. Het resultaat, de financiële positie en de financieringsbehoefte van de bedrijfsactiviteiten van de coöperatie maken het mogelijk een gedeelte van het resultaat na belasting voor restitutie aan leden aan te wenden. Aan de Algemene Ledenvergadering wordt een besluit tot het uitkeren van restitutie van 10% ter goedkeuring voorgelegd. Dit voorstel tot resultaatbestemming is als zodanig al in deze jaarrekening verwerkt.

2022-2023 ten opzichte van 2021-2022, op hoofdlijnen

De provisie opbrengst van de activiteit Bemiddeling bedraagt € 15,8 mln. en is ten opzichte van vorig boekjaar toegenomen met € 1,1 mln. Deze toename is vrijwel geheel te verklaren uit een hogere handelsomzet van € 345 mln. ten opzichte van € 317 mln. van boekjaar 2021-2022.

De opbrengsten van de activiteit Koelen en prepareren is uitgekomen op € 6,8 mln. en is daarmee € 0,7 mln. hoger dan (2021-2022 € 6,1 mln.). Deze meeropbrengst komt grotendeels door een hoger volume. Vanaf januari 2023 zijn er in beperkte mate tariefsverhogingen aan klanten doorbelast.

De overige inkomsten zijn € 2,1 mln. (2021-2022 € 2,6 mln.). De daling van de overige opbrengsten vloeien voort uit het stopzetten van de activiteit Greenity per 1 juli 2023. Per saldo komen de baten uit op € 24,7 mln. (2021-2022 € 23,3 mln.).

De bedrijfskosten exclusief afschrijvingen, zijn per saldo toegenomen met een beperkte € 0,4 mln. van € 19,2 mln. in 2021-2022 naar € 19,6 mln. dit boekjaar. De posten salarissen, sociale lasten en pensioenlasten nemen in totaal toe met € 0,2 mln. (€ 13,3 mln. 2021-2022), € 13,5 mln. (2022-2023). Door het stopzetten van Greenity vallen er loonkosten incl. een reorganisatie vergoeding weg ad € 0,5 mln. wat een kostenvoordeel betekent. Er zijn echter kostenstijgingen door hogere provisielonen van circa € 0,5 mln. die voortvloeien uit een hogere handelsomzet bemiddeling. Het restant aan kostenstijging ad € 0,3 mln. vloeit voort uit personeelsmutaties en indexatie van salarissen. De stijging van de overige bedrijfskosten is minimaal en wordt veroorzaakt door inflatie, die enigszins gecompenseerd worden door minder aankopen.

Per saldo dalen de afschrijvingskosten met € 0,2 mln. naar 2,2 mln. (2021-2022; € 2,4 mln.). Vorig boekjaar was er sprake van een eenmalige inhaalafschrijving op vastgoed.

Bemiddeling en veilingen

De handelsomzet uit bemiddeling en veilingen bedraagt € 345,4 mln., dit is een stijging van € 28,7 mln. in vergelijking met boekjaar 2021-2022 (€ 316,7 mln.).

	2022-2023	2021-2022
Tulpen	103,7	91,8
Lelies	117,8	103,7
Overige productgroepen	110,4	107,3
Groene veiling	0,8	2,1
Omzet Royalty's	12,7	11,8
Totaal	345,4	316,7

De stijging van de handelsomzet komt vooral door betere prijsvorming in tulpen en lelies ten opzichte van boekjaar 2021-2022. Ondanks een gespannen afzetmarkt is er sprake van prijsstijging. Dit geldt voor alle gewassen. In boekjaar 2022-2023 was sprake van een kleine portefeuille aan groene veilingen. Enerzijds als gevolg van onzekerheid in de afzetmarkt en anderzijds als gevolg van goede bedrijfsresultaten bij de kwekerij afgelopen jaren.

Koelen en prepareren

De dienst Koelen en prepareren heeft wederom een belangrijke bijdrage geleverd aan het resultaat van CNB. De bezetting was over de hele breedte van het portfolio beter: er werden meer tulpen, ijsstulpen en lelies in bewaring genomen.

De directe kosten voor koelen en prepareren zijn gelijk gebleven aan vorig boekjaar, vanwege zelf opgewekte zonne-energie en vaste energietarieven. Het totaal vermogen aan zelf opgewekte zonne-energie bedraagt 2,5 MW, hetgeen een aanzienlijk deel is van de totale energiebehoefte van Koelen en prepareren.

Om blijvend invulling te kunnen geven aan het hoge niveau van dienstverlening en om te voldoen aan steeds scherpere eisen ten aanzien van brandverzekering is er fors geïnvesteerd in Brandpreventiemaatregelen en het vervangen van twee lelielijnen bij Koelen en prepareren.

Overige dienstverlening

CNB Teeltadvies is met 3 teeltadviseurs goed toegerust om te kunnen voldoen aan de vraag naar deze dienstverlening. CNB Teeltadvies levert een bescheiden bijdrage aan het resultaat van CNB.

Deelnemingen

CNB heeft een aantal deelnemingen ter ondersteuning van de kernactiviteiten. De deelnemingen komen uit op een positief resultaat van € 0,17 mln. De Bol van Samenwerking BV (BVS) sluit dit boekjaar af met een positief resultaat. Alle overige deelnemingen leveren een positieve bijdrage aan de winst. De verrekenbare verliezen ten bedrage van 115.936 is van de Holding overgedragen aan BVS. Reden van de overdracht is dat BVS vanaf dit boekjaar een zelfstandige fiscale eenheid is.

Resultaat deelnemingen na belasting (x € 1.000)

	2022-2023	2021-2022
CNB Makelaardij B.V.	11	16
Mendelstaete B.V.	24	20
CNB Projecten B.V.	0	0
Mercurius B.V.	5	7
CNB Holding B.V. (excl. deelnemingen)	-10	-11
Resultaat voor belasting	30	32
Vennootschapsbelasting	-21	-8
Resultaat na belasting holding		
excl BVS	9	24
BVS B.V. incl. vpb	170	12
Totaal resultaat na belastingen	179	36

Debiteurenrisico's & Excasso

Dit boekjaar is de incasso wederom goed verlopen en vergelijkbaar met vorig boekjaar. Dit is een mooie prestatie met in het achterhoofd de onzekerheden waar we mee te maken hebben zoals corona, Oekraïne en de hoge energieprijzen. Dit boekjaar is de voorziening debiteuren gelijk gebleven t.o.v. vorig boekjaar.

Investerings

In boekjaar 2022-2023 zijn de investeringen gestart waarin de investering voor brandpreventie de omvangrijkste was met € 1,3 mln. Daarnaast is er geïnvesteerd in een nieuwe lelielij (€ 0,5 mln.), het vervangen van het dak van hal 13 in Bovenkarospel (€ 0,2 mln.) en een aantal vervangingsinvesteringen (€ 0,5 mln.). Investering in IT hulpmiddelen en huisvesting bedragen een € 0,5 mln. Dit zijn o.a. kosten voor een upgrade van ons ERP systeem, revisie van de klimaatregeling en kosten voor licenties voor software. De investeringen zijn met eigen middelen gefinancierd.

Financiële positie

Het balanstotaal bedraagt € 55 mln. en is gelijk gebleven. Binnen de balans zijn er wel wat verschuivingen waarneembaar. De boekwaarde van materiële vaste activa is toegenomen met € 0,8 mln. De post handelsdebiteuren is door een hogere omzet toegenomen met € 1,4 mln. naar € 15,6 mln. De liquide middelen zijn gedaald met € 1,9 mln. als gevolg van het investeringsprogramma.

Het werkkapitaal is afgenomen met € 0,5 mln. en bedraagt ultimo boekjaar € 5,8 mln. positief. Het werkkapitaal is toereikend voor de operationele bedrijfsvoering.

Door toevoeging van de winst 2022-2023 neemt het eigen vermogen toe van € 32,9 mln. naar € 34 mln. De solvabiliteit (het eigen vermogen uitgedrukt als percentage van het balanstotaal) ultimo boekjaar bedraagt 62% en voldoet daarmee aan de norm die CNB zichzelf heeft gesteld. De primaire financiële instrumenten van CNB dienen ter financiering van de operationele activiteiten van de groep of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van CNB is om zo veel als mogelijk haar activiteiten te financieren met eigen vermogen en om niet te handelen in financiële instrumenten.

De winst over dit boekjaar maakt het ook mogelijk op basis van de arbeidsvoorwaarden aan de medewerkers een winstuitkering toe te kennen welke is opgenomen onder de loonkosten.

Risicoparagraaf

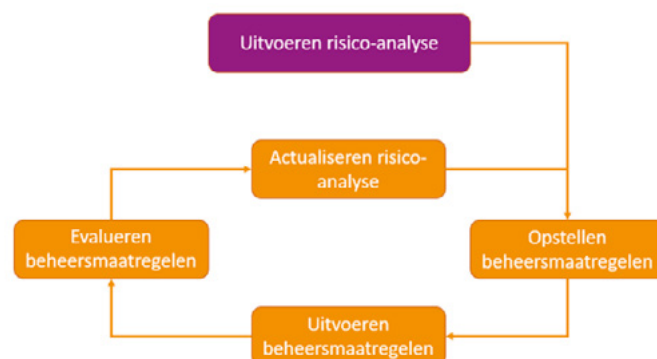
CNB hecht veel waarde aan professionaliteit en transparantie in het besturen van en het toezicht houden op de organisatie. CNB geeft hier invulling aan met haar eigen corporate governance code, die [hier](#) terug te vinden is op onze website. De huidige code is in 2017 opgesteld en gebaseerd op het model van de Nationale Coöperatieve Raad (NCR) van juni 2015. In mei 2022 is de code beoordeeld door de Raad van Commissarissen en het bestuur. De conclusie was dat we opvolging geven aan de afspraken en uitgangspunten zoals vastgelegd in de code.

CNB is ingericht volgens een 'RvC+ model' voor de besturing van de coöperatie. Daarbij is sprake van twee lagen: een éénhoofdig bestuur en een RvC van

zeven leden. Het samenhangende risico van de keuze voor een éénhoofdig bestuur bij uitval is beperkt door de verdeling van aandachtsgebieden binnen het driehoofdige managementteam en de manager Koelen en prepareren.

De strategische doelstellingen van CNB en de daarvan afgeleide financiële doelstellingen voor een boekjaar worden besproken tussen bestuur en RvC in de begrotingsvergadering die voorafgaand aan het nieuwe boekjaar plaatsvindt. Het beleid van CNB is erop gericht om een jaarwinst voor belasting te realiseren van € 1,5 mln. ter afdekking van financiële en operationele risico's. Na afloop van een boekjaar wordt een deel van het positieve resultaat toegevoegd aan de algemene reserve als buffer voor de lange termijn risico's en financiering van bedrijfsactiviteiten. Het restant vloeit als restitutie terug naar de leden.

Belangrijke instrumenten binnen de corporate governance code zijn de klokkenluidersregeling en ons privacy statement, deze regelingen zijn [hier](#) terug te vinden op onze website.

figuur: Risicomanagementproces

Een ander belangrijk instrument is het risicomanagement systeem. De basis is een integraal risicoregister waarbij gebeurtenissen worden gescoord op basis van waarschijnlijkheid dat een gebeurtenis zal plaatsvinden en de impact dat een dergelijke gebeurtenis heeft. Er wordt gekeken naar de impact vanuit drie invalshoeken: effect op de winstgevendheid, integriteit en imago. Per mogelijke gebeurtenis worden maatregelen opgesteld die ervoor moeten zorgen dat het, met de gebeurtenis samenhangende, risico wordt beperkt. De maatregelen en benoemde verbeteracties zijn een vast onderdeel van de agenda van de werkoverleggen.

De status van risicomanagement en de voortgang op de verdere beheersing van risico's is besproken tussen het bestuur en de Raad van Commissarissen in de vergadering van mei 2023.

De activiteiten van CNB brengen risico's met zich mee; dat hoort bij ondernemen. Professioneel, Betrokken, Initiatief en Betrouwbaar zijn de kernwaarden van CNB. Op basis daarvan streeft CNB naar een transparante cultuur en wordt van medewerkers verwacht dat ze zich tijdens de uitvoering van hun werk bewust zijn en zich verantwoordelijk voelen voor risico's. Afgelopen jaar is er specifiek aandacht geweest voor de beoordeling van frauderisico's, welke zijn toegevoegd aan en nu ook integraal onderdeel zijn van ons risicomanagementsysteem. CNB kent een zerotolerance beleid ten aanzien van fraude. Er zijn diverse generieke beheersmaatregelen getroffen, zowel preventief als reactief. Er zijn op dit moment geen significante frauderisico's vastgesteld.

Een belangrijke pijler van het beleid van CNB is betrouwbaarheid op het gebied van betalingszekerheid, dienstverlening en administratieve vastlegging. Klanten moeten hierop kunnen vertrouwen. CNB koestert dit vertrouwen en daar past een lage bereidheid tot het nemen van risico's bij.

Bij CNB wordt een viertal risicogebieden onderscheiden:

- **Strategisch:** het risico dat doelen op de lange termijn niet gerealiseerd kunnen worden c.q. de bedrijfsvoering op lange termijn gevaar loopt.
- **Financieel:** het risico dat financiële doelstellingen niet gerealiseerd worden of dat er financiële schade wordt opgelopen.
- **Operationeel:** het risico dat mensen of systemen in de fout gaan of dat een onvoorziene gebeurtenis de organisatie schade toebrengt.
- **Compliance:** het risico dat niet wordt voldaan aan wettelijke eisen.

Per geïdentificeerd risico zijn hieronder de risicobereidheid en de verwachte gevolgen van het zich voordoen van de risico's weergegeven.

Om de risico's te beheersen maken wij gebruik van controlesystemen en -processen. Deze zijn gericht op het signaleren en beheersen van risico's bij de uitvoering van onze strategie en het realiseren van bedrijfsdoelstellingen. Ook ondersteunen de controles ons bij het naleven van wet- en regelgeving en het borgen van de betrouwbaarheid van de financiële rapportages. Het managementteam volgt de risico's actief, stelt vast hoe deze worden beheerst en bewaakt de voortgang van verbetertrajecten.

Categorie	Risico	Bereidheid	Gevolgen
Strategisch	Implementatie strategie	Laag	Gemiddeld
Financieel	Debiteuren	Laag	Groot
	Winstgevendheid activiteiten	Gemiddeld	Gemiddeld
Operationeel	Informatie en communicatiesystemen	Laag	Groot
	Medewerkers	Gemiddeld	Gemiddeld
Compliance	Mededingingswet	Laag	Groot

Om de koers en de besproken doelen binnen de beheersingskaders te realiseren zijn formele en informele stuurmechanismen aanwezig. Voorbeelden van deze mechanismen zijn:

- De financiële planning & control cyclus met begroting, maand-, kwartaal- en jaarrapportages. Deze worden ondersteund door handleidingen en procedures;
- Reguliere normering en toetsing van operationele processen en dan specifiek ten aanzien van mededingingsrisico's en door IT ondersteunde processen;
- Periodiek overleg binnen CNB en met haar toezichthouders en stakeholders, waaronder RvC-vergaderingen, managementteam-overleggen en reguliere werkoverleggen;
- In de opzet en beschrijvingen van werkprocessen en projectplannen is risicobeoordeling en de hiermee samenhangende risicobeperkende maatregelen een vast onderdeel.

Financieel debiteuren

Een belangrijk financieel risico is gelegen binnen de beoordeling van de kredietwaardigheid van klanten en de debiteurenportefeuille. Dit is strategisch verbonden aan de "betalingszekerheid" die CNB haar klanten bij de bemiddeling biedt. De opbrengst uit de kernactiviteit bemiddeling is provisie, terwijl het debiteurenrisico betrekking heeft op een aanzienlijk groter bedrag, namelijk de bemiddelingsomzet en de bijbehorende provisie. Dit betekent een risico van gemiddeld ruim twintig keer de opbrengst. Kenmerkend voor het debiteurenrisico is de schaalgrootte van de bedrijven en de pieken op de betaaldata. De betalingszekerheid vindt zijn oorsprong in de reglementaire omslagregeling, waarbij de verkopers collectief het risico van wanbetaling door kopers dragen.

Risico's die samenhangen met het bieden van betalingszekerheid worden beperkt door:

- Permanente beoordeling van kredietwaardigheid van kopers en frequent contact met onze klanten.
- Afbakening van bevoegdheden en hantering van het vierogenprincipe.
- Goed opgeleide en alerte medewerkers met veel branche-ervaring.

Het risicomanagement van CNB voor (of op) handelsrelaties is, en blijft, gericht op het beperken van het debiteurenrisico tot een aanvaardbaar niveau met het besef dat we het niet volledig kunnen wegnemen. De blijvend hoge inflatiecijfers, klimaatverandering en de maatregelen op gebied van duurzaamheid zijn voorbeelden van een steeds meer onzekere wereld. Dit heeft zijn weerslag in de bedrijfsvoering van onze klanten en daarmee in de beoordeling van de kredietwaardigheid van klanten en het uiteindelijke debiteurenrisico. Gericht op dit risico is een nadere analyse gemaakt van de ontwikkelingen in de sector en zijn aanvullende maatregelen getroffen in de uitvoering van dit risico. Dit alles is gericht op het kunnen garanderen van de betalingszekerheid waar CNB voor staat.

Winstgevendheid

De hoge energieprijzen, de opwaartse beweging van personeelskosten samen met de structureel hoge inflatie zorgt voor druk op de marge en daarmee op de ontwikkeling van de winstgevendheid. We voeren een stringent kostenbeleid, we investeren planmatig en optimaliseren de productiviteit wat bijdraagt aan het beperken dit risico. Het is onzeker wat de genoemde ontwikkelingen voor effecten hebben bij klanten. Vooralsnog blijven de handelsvolumes in de bollensector op voldoende niveau. Mocht onverhoopt de handelsomzet toch afnemen dan geeft het verdienmodel van CNB voldoende handvatten om op korte termijn de effecten op te vangen.

Strategisch

De wereld om ons heen is blijvend onzeker. Dit vraagt van CNB enerzijds een duidelijk beeld van de route naar de toekomst en anderzijds de flexibiliteit en wendbaarheid om snel bij te sturen indien onverwachte ontwikkelingen zich voordoen. We geven hier invulling aan door periodiek de strategische agenda met elkaar te bespreken en indien nodig bij te stellen en daar onze projectportefeuille op in te richten. Gedreven door de noodzaak tot verduurzaming en overheidsmaatregelen vragen de thema's energietransitie en regelgeving rond gewasbescherming ook steeds meer van CNB. Door Koelen en prepareren is een onderzoek gestart naar de mogelijkheden om minder afhankelijk te worden van de energiemarkt om zo het afhankelijkheidsrisico

te verlagen. Het maatschappelijk draagvlak voor het gebruik van gewasbescherming neemt af en stelt de sector voor grote uitdagingen, dit wordt door ons nauwgezet gevolgd en daar waar mogelijk omgezet in beleidsaanpassingen of actief gesteund.

Compliance; mededinging

Om het mededingingsrisico te verkleinen heeft CNB in samenspraak met haar dochteronderneming BVS een compliance programma opgezet om vast te stellen dat wordt voldaan aan mededingingswetgeving bij gezamenlijke verkoop van bloembollen. Dit programma is dit jaar voor de derde keer in de volle breedte uitgevoerd. De uitkomst hiervan is dat de ingestelde controlemechanismen om de risico's rond mededinging te beperken goed functioneren. Om het mededingingsrisico verder te verkleinen is BVS met ingang van 1 juni 2021 op afstand van CNB geplaatst door het onderbrengen van een deel van de zeggenschap van CNB bij de Stichting Administratiekantoor (STAK) BVS.

Operationeel; IT

Als onderdeel van informatie- en communicatiesystemen is cybersecurity een blijvend risico gezien de vele publicaties over hack pogingen en ransomware. Via intensieve interne communicatie om het bewustzijn bij medewerkers te vergroten en het uitvoeren van testen is dit een onderwerp dat continu de aandacht heeft van het managementteam. In 2022 is een calamiteitenplan opgesteld zodat de reactiesnelheid bij een mogelijke softwaregijzeling tot een minimum wordt beperkt. Daarnaast is de IT uitwijkomgeving verder geprofessionaliseerd zodat de communicatie met klanten en de doorgang van geautomatiseerde processen zijn gewaarborgd indien zich onverhoopt een calamiteit voordoet.

Operationeel; medewerkers

Met het oog op de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt is dit jaar aandacht gegeven aan kennisborging. We hebben inzichtelijk welke functies een verhoogd risico geven bij uitval van een medewerker en op welke wijze geborgd is dat operationele processen doorgang kunnen vinden. CNB is een mensenbedrijf en om de continuïteit te waarborgen is een evenwichtig personeelsbestand van cruciaal belang. We hebben dit jaar het, begin 2022 gestarte, wervings- & opleidingstraject voor jonge vertegenwoordigers

uitgebreid naar alle afdelingen binnen CNB.

Doelstelling is om een gefaseerde opvolging van ons medewerkersbestand te waarborgen en als werkgever aantrekkelijk te blijven voor talent.

Organisatie & Medewerkers

CNB is een mensenbedrijf. Het zijn onze 109 medewerkers die onze klanten een tevreden gevoel geven en dat is de optelsom van alle werkzaamheden die we verrichten voor de klant, van groot tot klein. Iedere medewerker, los van welke functie en taak, staat immers met beide benen midden in de dagelijkse praktijk om een bijdrage te leveren aan een tevreden klant. We zijn ons bewust van het belang hiervan en daarom vinden we het noodzakelijk en passend om veel verantwoordelijkheid bij onze medewerkers zelf neer te leggen en duidelijk te zijn over wat we van iedereen verwachten op inhoud en gedrag. In dit kader besteden we veel aandacht aan evalueren en ontwikkelen van het functioneren van individuele medewerkers en hebben bedrijfsbreed opleidingsmogelijkheden voor alle medewerkers continue onder onze aandacht.

CNB heeft per 31 mei 2023 zijn 109 medewerkers in dienst. Niet iedereen werkt een volledige werkweek en daarom is de personeelssterkte ten dienste van CNB omgerekend naar fte (fulltime-equivalent) 94,8.

Onderzoek en ontwikkeling

CNB investeert in onderzoek en ontwikkeling, zowel ten behoeve van haar eigen dienstverlening als voor de sector in de breedte. Intern richten onderzoeken zich bijvoorbeeld op het ontwikkelen van bewaarmethoden die de kwaliteit en duurzaamheid van de bewaring van bloembollen verbeteren. Extern ondersteunt CNB financieel en in kennis sector brede PPS projecten, zoals bijvoorbeeld de Groene Tulp, Bodem & Aaltjes, Weerbare bol en de stichting Fieldlab Bloembollen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen noemenswaardige gebeurtenissen na balansdatum.

Vooruitzichten 2023-2024

De afgelopen twee boekjaren zijn getekend door een buitengewone dynamiek waarbij voorheen ondenkbare scenario's realiteit werden. Dit met veel onzekerheid en risico tot gevolg. CNB is in staat gebleken goed op deze

risico's te kunnen acteren zonder haar dienstverlening en resultaten in gevaar te brengen. Hiermee maken we onze ambitie, een betrouwbare en stabiele partner zijn voor leden, ook dit jaar weer waar. Ook onze leden, werkzaam in de teelt, broei en handel, die sowieso wel gewend zijn aan veranderende omstandigheden, hebben deze dynamiek uiteindelijk goed weten te pareren.

Onze sector

Vooruitkijkend staat het bloembollenvak de komende jaren voor veel grotere uitdagingen dan bovengeschetste dynamiek. De druk op ruimte en natuur in Nederland en op het niet meer gebruiken van gewasbeschermingsmiddelen neemt verder toe. Recente voorbeelden waarbij ruimte voor de bollenteelt in de knel komt, teelt kwalitatief onmogelijk wordt of economisch niet meer rendabel is, bevestigen dit. Ook nieuwe wetgeving gaat daadwerkelijk invloed hebben op de praktijk van alle dag. De Europese natuurwetgeving zit in de ontwerpfase en gaat de teelt van bloembollen in Nederland raken. De Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) verplicht nu eerst grote ondernemingen en indirect alle andere ondernemingen om transparant te zijn over inspanningen ten aanzien van duurzaamheid door registreren én rapporteren. De retail gaat hierin nu weliswaar voorop, echter alle ketenpartijen zullen hierin hun aandeel moeten leveren om ketenpartij te blijven. Het is een rijdende trein waar we als sector beter in kunnen zitten dan op het station achterblijven. Innovatie en verduurzamen, moet bovendien op de agenda van de sector blijven staan en vertaald blijven worden naar acties en resultaten die bijdragen aan verduurzaming van teelt, opslag en handel. Dan blijven mensen ook van bolbloemen houden!

Verwachting CNB in omzet, inkomsten en resultaat

Ondanks het hierboven geschetste beeld van een toekomst met grote uitdagingen en onzekerheden, zijn de verwachtingen voor 2023-2024 relatief positief. Na een record handelsomzet over 2022-2023, is de geschreven bemiddelingsomzet voor oogst 2023 op dit moment weliswaar lager, maar wel boven het niveau van oogst 2021. Dit biedt dan ook een goed

voorzicht, al is de uiteindelijke omzet en resultaat afhankelijk van de oogst en de betaling hiervan. De vooruitzichten op basis van de geschreven omzet en leveringen en incasso van debiteuren tot nu toe zijn goed. Op basis hiervan verwachten we een 7% lagere handelsomzet ten opzichte van het huidige verslagjaar.

Bij Koelen en prepareren constateren we dat de vraag naar bewaring nog steeds boven de beschikbare capaciteit ligt. Prijsontwikkelingen en oplopende financieringsrente zetten naar verwachting een verdere rem op het zelf investeren door klanten en potentiële klanten. Niet alleen in eigen capaciteit, maar ook in het investeren in energiezuinigere koelinstallatie. CNB heeft in beide planmatig geïnvesteerd en de laatste fase (hal 7) zal in boekjaar 2023-2024 worden gerealiseerd. Het bestaande beleid, de capaciteit optimaal benutten vanuit langdurige klantrelaties én lange termijn bewaring, blijven we voortzetten. Voor 2023-2024 zijn de bewaartarieven aanzienlijk verhoogd als gevolg van de toegenomen energietarieven, de gedane investeringen in bewaringsfaciliteiten en overige prijsstijgingen. De energie vormt een belangrijke onderdeel van de tarieven en de energiemarkt is nog steeds volatiel en grillig. Vanuit de ambitie een vast bewaartarief per seizoen aan te bieden aan klanten, heeft CNB dit risico voor het jaar 2023-2024 afgedekt en verwerkt in haar tarieven en commerciële afspraken. Op basis hiervan wordt ook een toename van de omzet van Koelen en prepareren verwacht en het continueren van een acceptabel bedrijfsresultaat.

Risico's & risicomangement

We onderkennen dat de dynamiek en onzekerheden ook komend jaar aan de orde zullen zijn. We schatten echter de debiteurenrisico's voor komend jaar momenteel in als gemiddeld. Dit baseren we op de uitkomsten van uitgevoerde kredietwaardigheidsanalyses van kopers, ervaringen over de afgelopen twee boekjaren en de marktverwachtingen. Dit betekent ook dat we voor komend jaar geen additionele maatregelen treffen omdat we verwachten dat we risico's binnen de huidige financiële kaders goed kunnen managen en opvangen.

Aansprakelijkstellingen en claims

Per 31 mei 2020 is er een civiele procedure aanhangig gemaakt waar CNB aansprakelijk is gesteld door een partij voor schade wegens een beweerdelijk onzorgvuldige bemiddelingstransactie van bloembollenlicenties. Hierbij is een bedrag van € 1,2 mln. als schade gevorderd. De rechtbank Den Haag heeft op 19 januari 2022 vonnis gewezen en alle vorderingen van eiser afgewezen. Eiser heeft inmiddels wel hoger beroep aangetekend en CNB heeft hierop haar memorie van antwoord ingediend. Het hoger beroep is vooralsnog ingepland in december 2023. Op basis van de door het management en haar juridisch adviseurs ingeschatte succeschansen en financiële gevolgen is geen voorziening getroffen voor deze claim.

Investerings

Voor het jaar 2023-2024 is een investeringsvolume begroot van € 6,5 mln. Dit omvat voor € 1 mln. investeringen in grote upgrade van het ERP systeem (Business Central), € 1,5 mln. herinrichting & interne verhuizing kantoren, kantine en handelscentrum Bovenkarspel, € 1 mln. herinrichting & interne verhuizing pand Lisse en € 1,8 mln. voor verduurzaming van de koelinstallatie hal 7 conform het meerjaren investeringsplan Koelen en prepareren. Daarnaast is een aantal vervangings- en onderhoudsinvesteringen gepland zoals een nieuwe lelie-inpaklijn en worden kleinere proefcellen gebouwd om in het kader van verduurzaming praktijkproeven te kunnen uitvoeren. De investeringen kunnen worden gefinancierd uit de beschikbare eigen middelen.

Toekomst CNB en strategie

CNB is nauw verbonden met de sector waarbinnen zij opereert en in grote mate afhankelijk van de richting waar de bedrijfstak zich naartoe beweegt. We zijn overtuigd van onze meerwaarde voor de sector, iets waar we nu elke dag mee bezig zijn en wat leidt tot de resultaten verwoord in dit jaarverslag. Belangrijke ontwikkelingen zoals schaalvergroting, samenwerking, verduurzaming en digitalisering zien we als thema's waarop we bij CNB zullen moeten inspelen om die meerwaarde ook naar de toekomst toe te leveren en

relevant te blijven voor onze leden.

Afgelopen boekjaar hebben we intern een proces gestart om onze doelstellingen concreet te maken en te benoemen langs welke weg we die willen bereiken. Daarbij gaat het niet alleen over de wat, maar ook hoe we dit willen bereiken en welke kernwaarden passen bij CNB om deze doelen te behalen. Dit proces vraagt om een brede betrokkenheid van medewerkers van CNB zodat ontwikkelingen en doelstellingen gemeenschappelijk gedragen worden. We geloven erin dat aanpassingen in onze dienstverlening alleen succesvol kunnen zijn als we de praktijk van vandaag met de toekomst verbinden. In die toekomst zien we dat er ook bij schaalvergroting en in samenwerkingsverbanden behoefte blijft aan bemiddeling tussen partijen en dat CNB daarin van toegevoegde waarde kan zijn. Dat vergt enerzijds blijven excelleren in het bemiddelen zoals dat we dat nu ook al doen, afgestemd op productgroepen en ook dat we (nieuwe) competenties verder ontwikkelen die nodig zijn om de bemiddelingsrol te blijven vervullen bij schaalvergroting en samenwerkingsverbanden.

Digitalisering van ondersteunende processen blijven wij als noodzakelijke randvoorwaarde zien voor de toekomst van de sector. Dit doen we enerzijds vanuit de drive om administratieve processen waarin we samenwerken met klanten efficiënter te maken, maar vooral van uit de noodzaak tot transparantie en het rapporteren over duurzaamheid. Het moment dat de keten dit onvoorwaardelijk eist en afdwingt, is mede als gevolg van wetgeving zeer dichtbij.

Via het ontwikkelen van digitaal berichtenverkeer en ons klantportaal "Mijn CNB" en het bijdragen in tijd en geld aan het ontwikkelen van een sector breed digitaal klantportaal voor uitwisseling van leveringen en BKD gegevens, verwachten we dat belemmeringen weggenomen worden en de noodzakelijke digitalisering versnelt.

Naast de inzet voor de bedrijfsactiviteiten, die direct gekoppeld zijn aan onze dienstverlening, blijven we ons ook inzetten voor activiteiten die bijdragen aan de toekomst van de sector in het algemeen. De

focus ligt daarbij met name op het ondersteunen van sectorpartijen in het traject van de noodzakelijke verduurzaming. Dat past bij onze verbondenheid met onze leden en de sector. Een belangrijk onderdeel hiervan betreft het in tijd en geld leveren van bijdragen aan onderzoeksprojecten in de sector gericht op verduurzaming van de bollenteelt. Aan een vijftal meerjarige projecten zijn bijdragen toegekend voor de komende jaren. Daarnaast participeren we ook actief in projecten die vanuit de brancheorganisaties Anthos en KAVB worden geïnitieerd waarbij we onze rol als verbinder en leverancier van kennis en capaciteit graag inzetten voor de toekomst van het bloembollenvak.

Continuïteit van de bedrijfsactiviteiten

De hogere energieprijzen, inflatie en renteontwikkelingen leiden tot onzekerheid en risico's bij klanten en kunnen van invloed zijn op toekomstige handels- en betalingsstromen. Dit kan uiteindelijk ook effect hebben op de resultaten van CNB. Het boekjaar 2023-2024 start met een gezonde balans en lage debiteurenposities. Op basis van de informatie over

en analyse van de kredietwaardigheid van kopers over 2023-2024 verwachten we ook voor 2023-2024 een normaal debiteurenrisico. De omzetverwachtingen voor 2023-2024 voor de Bemiddeling en Koelen en prepareren zijn, zoals al beschreven, positief. CNB heeft ook het risico voor haar energiekosten afgedekt in zowel haar commerciële afspraken met klanten als door het afdekken van prijsrisico bij inkoop van energie. Bij een eventuele tegenvallende bemiddelingsomzet zullen ook de loonkosten in verhouding lager uitvallen, waardoor het effect op het resultaat wordt gedompt. Ten aanzien van debiteurenrisico kan CNB in bijzonder extreme situaties gebruik maken van reglementaire omslagregeling waarbij onbetaalde vorderingen van handelstransacties van debiteuren (gedeeltelijk) worden omgeslagen over haar crediteuren waarmee dit risico voor CNB wordt beperkt ten bate van haar eigen continuïteit. Op basis van de huidige financiële positie en verwachtingen voor 2023-2024 verwachten we dat continuïteit van de bedrijfsactiviteiten is gewaarborgd en dat CNB aan haar verplichtingen kan blijven voldoen.

Lisse, 27 september 2023

Het bestuur

Leo van Leeuwen

Jaarrekening 2022-2023

Geconsolideerde balans

Per 31 mei 2023, na verwerking voorstel resultaatbestemming (Bedragen in €)

Activa	31-05-23	31-05-22
Vaste activa		
Immateriële vaste activa (1)		
Software	757.455	862.197
In uitvoering	56.245	19.147
	813.700	881.344
Materiële vaste activa (2)		
Terreinen en terreinvoorzieningen	3.041.305	3.034.199
Gebouwen en installaties	23.227.644	22.558.018
Inventarissen, hardware en auto's	966.381	979.016
Vastgoedbeleggingen	3.428.155	3.530.174
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering	553.699	361.302
	31.217.184	30.462.709
Financiële vaste activa (3)		
Overige vorderingen	60.000	90.000
Vlottende activa (4)		
Voorraden	74.361	64.254
Vorderingen		
Handelsdebiteuren	15.653.188	14.285.766
Belastingen en premies sociale verzekeringen	225.430	140.688
Overige vorderingen en overlopende activa	260.980	562.218
	16.139.598	14.988.672
Liquide middelen	6.870.716	8.749.577
Totaal vlottende Activa	23.084.675	23.802.503
Totaal activa	55.175.559	55.236.556

Passiva	31-05-23	31-05-22
Groepsvermogen (5)	34.068.324	32.871.384
Voorzieningen (6)		
Latente belastingverplichtingen	1.097.501	1.253.803
Reorganisatie voorziening	0	300.000
Jubilea	98.500	107.000
	1.196.001	1.660.803
Langlopende schulden (7)	2.719.280	3.245.600
Kortlopende schulden (8)		
Schulden aan kredietinstellingen	526.320	526.320
Crediteuren	11.969.873	12.859.372
Belastingen en premies sociale verzekeringen	494.697	119.491
Restitutie provisie leden	1.154.260	1.050.963
Overige schulden en overlopende passiva	3.046.804	2.902.623
	17.191.954	17.458.769
Totaal passiva	55.175.559	55.236.556

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

Over de periode 1 juni 2022 tot en met 31 mei 2023 (Bedragen in €)

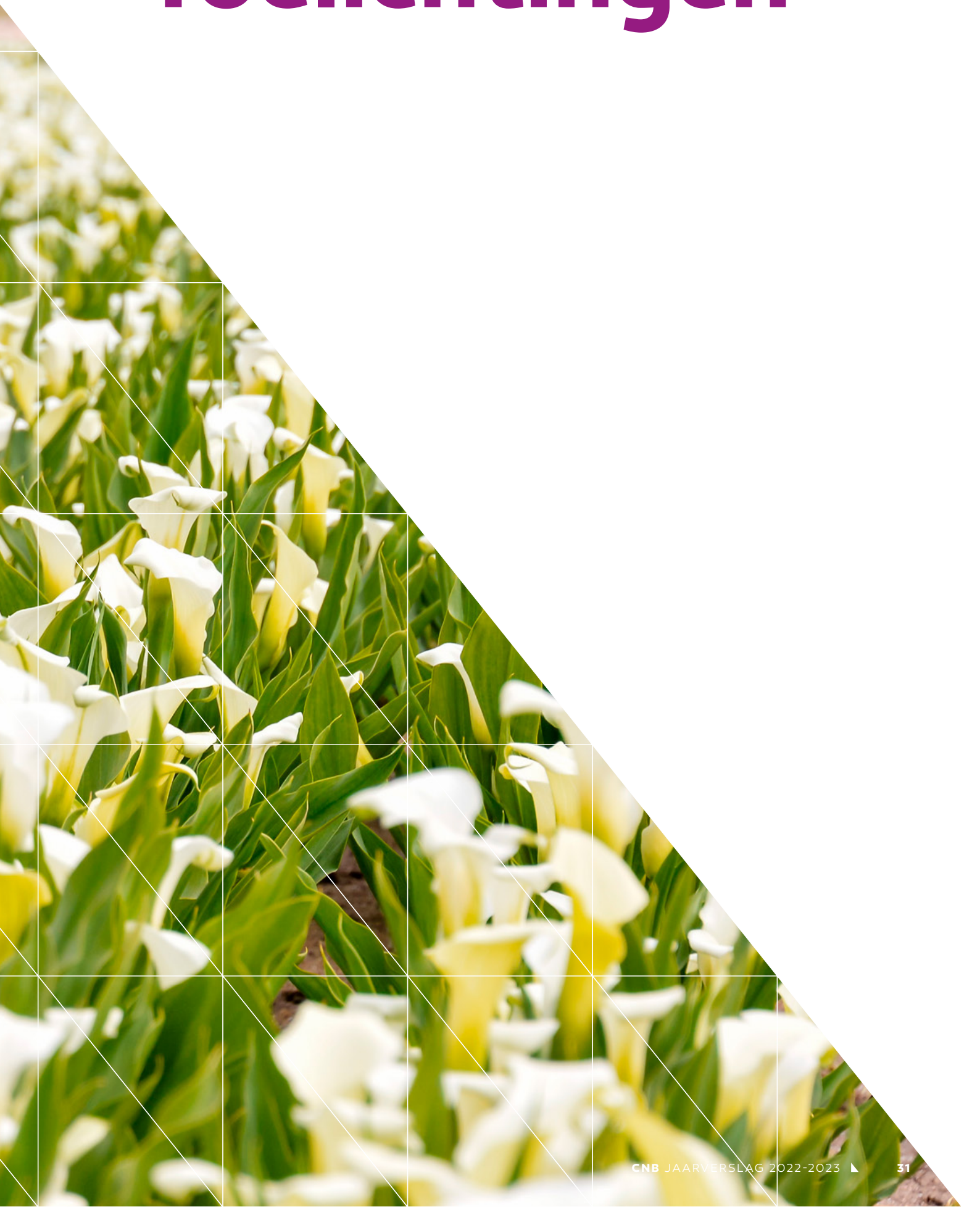
	2022-2023	2021-2022
Baten (9)		
Provisie IVB en veiling etc.	15.763.431	14.666.208
Opbrengsten Koelen en prepareren	6.770.931	6.059.406
Verhuur roerend en onroerend goed	731.723	676.530
Overige baten	1.386.252	1.888.740
	24.652.337	23.290.884
Lasten (10)		
Salarissen	11.892.537	11.705.211
Sociale lasten	991.733	959.463
Pensioenlasten	601.053	564.210
Afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa	2.225.702	2.418.793
Overige bedrijfskosten	6.086.991	5.960.045
Overige waardeveranderingen van vaste activa	32.645	0
	21.830.661	21.607.722
Bedrijfsresultaat	2.821.676	1.683.162
Financiële baten en lasten		
Rentebaten	221.282	126.354
Rentelasten	51.449	92.786
	169.833	33.568
Resultaat voor belastingen	2.991.509	1.716.730
Vennootschapsbelasting (11)	642.163	164.282
Resultaat na belastingen	2.349.346	1.552.448

Geconsolideerde kasstroomoverzicht

Over 2022-2023 (bedragen x € 1.000)

	2022-2023	2021-2022
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	2.822	1.683
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen en overige waardeveranderingen van vaste activa	2.118	2.419
Mutatie voorzieningen	-465	101
	4.475	4.203
Mutatie in werkkapitaal		
Mutatie vorderingen	-1.151	3.580
Mutatie voorraden	-10	-7
Mutatie schulden (excl. bankkrediet)	-698	-2.243
	-1.859	1.330
Ontvangen rente	221	126
Betaalde rente	-51	-93
Betaalde winstbelasting	-440	-537
Betaalde ledenrestitutie	-1.006	-580
	-1.276	-1.084
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Netto-investeringen in immateriële en materiële vaste activa	-2.723	-3.203
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Ontvangsten uit langlopende schulden	0	0
Aflossing langlopende schulden	-526	-526
Afname/toename financiële vaste activa	30	30
	-496	-496
Mutatie liquide middelen	-1.879	750

Toelichtingen

Algemeen

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Voor de presentatie van de winst-en-verliesrekening is, omwille van het inzicht in het bijzondere karakter van de activiteiten, een nadere detaillering toegepast ten opzichte van de voorgeschreven modellen in het besluit modellen jaarrekening. Het gehanteerde model is uitgebreider dan het voorgeschreven model.

Doelstelling en kernactiviteiten

Coöperatieve Koninklijke Nederlandse Bloembollencentrale (U.A.), hierna te noemen CNB, is een coöperatie met een uitgesloten aansprakelijkheid voor haar leden. Onze kernactiviteit is de bemiddeling tussen verkopers en kopers van bloembollen, knollen en vaste planten. Tevens bieden wij een breed pakket met aanvullende diensten waaronder het koelen en prepareren van bloembollen en het organiseren van groene- en materialenveilingen. Leden van de coöperatie kunnen natuurlijke personen en rechtspersonen zijn, die één of meer bedrijven uitoefenen, waarin bloembollen worden geteeld of verhandeld. CNB is statutair gevestigd te Lisse met het kantooradres Heereweg 347, 2161 CA Lisse, Nederland en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 28030197.

Gebruik van schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient de leiding van de coöperatie overeenkomstig algemeen aanvaarde grondslagen voor de financiële verslaggeving bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die medebepalend zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Grondslagen voor continuïteit

De crisis in Oekraïne, de volatiele energieprijzen en duurzaamheidsmaatregelen leiden tot onzekerheid over toekomstige handels- en betalingsstromen. Leveringen voor het seizoen 2022-2023 en de hiermee samenhangende betalingen zijn goed verlopen. Op basis van de ontwikkeling van de voorverkopen zijn de verwachtingen voor volgende boekjaar positief. Daarnaast verwachten we op basis van de informatie over en analyse van de kredietwaardigheid van kopers voor 2023-2024 een normaal debiteurenrisico. Het past bij de coöperatieve functie van CNB om eventuele financiële gevolgen van genoemde crisissituaties op te vangen en als buffer op te treden voor verkopende én kopende leden, teneinde hiermee een positief effect op de financiering van individuele leden te creëren. Financiële zekerheid geboden door CNB heeft daarmee een positief effect op de bedrijfsvoering van individuele kwekers en creëert rust in de sector. De waarborging van de continuïteit van CNB op korte en langere termijn dient hierbij echter verzekerd te zijn. Door het streven naar minimaal 40% solvabiliteit en het in stand houden van een gezond werkkapitaal, blijft sprake van een gezonde financiële buffer. Deze buffers zijn afgelopen boekjaar verder versterkt. Op basis van de huidige financiële positie en verwachtingen voor 2023-2024 verwacht het management dat CNB aan haar verplichtingen kan blijven voldoen. Daarnaast kan CNB in bijzonder extreme situaties gebruik maken van reglementaire omslagregeling waarbij onbetaalde vorderingen van handelstransacties van debiteuren (gedeeltelijk) omslaan over haar crediteuren en hiermee de schuldenlast en risico's voor CNB te beperken in het kader van haar eigen continuïteit. Derhalve zijn de gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen van consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening 2022-2023 zijn CNB en haar groepsmaatschappijen opgenomen waarmee CNB een organisatorische en economische eenheid vormt (tezamen 'de groep' genoemd). De

groepsmaatschappijen zijn volgens de grondslagen van waardering en resultaatbepaling van CNB in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt. De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling vastgesteld. Resultaten uit transacties met en tussen groepsmaatschappijen worden volledig geëlimineerd.

In de organisatiestructuur heeft CNB ervoor gekozen de activiteiten die direct dienstbaar zijn aan zijn kernactiviteiten onder te brengen in de coöperatie. De niet direct aan het bemiddelingsbedrijf dienstbare activiteiten zijn ondergebracht in deelnemingen. In de geconsolideerde jaarrekening zijn volgens de methode van integrale consolidatie de financiële gegevens opgenomen van de Coöperatieve Koninklijke Nederlandse Bloembollencentrale (u.a.) en haar kapitaalbelangen:

- CNB Holding B.V. kvk 28054866 Lisse 100%
- CNB Makelaardij B.V. kvk 28044248 Lisse 100%
- Mendelstaete B.V. kvk 28054867 Lisse 100%
- CNB Mercurius B.V. kvk 28083901 Lisse 100%
- BVS B.V. kvk 70725462 Lisse 100%*

(* BVS BV is 100% economisch eigendom van CNB U.A..

De zeggenschap over deze BV is via certificering van de aandelen BVS voor 80% overdragen aan de Stichting Administratie Kantoor BVS.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva, resultaatbepaling en kasstromen

Algemeen

De grondslagen voor waardering van activa en passiva en resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. De activa en passiva zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs, tenzij anders vermeld. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de coöperatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden verstaan de primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt, dat alle, rechten op economische voordelen en alle, of nagenoeg alle, risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen dan wel de lagere realiseerbare waarde. Het afschrijven van de immateriële vaste activa geschiedt stelselmatig op basis van de geschatte economische levensduur. De kosten van ontwikkeling van software worden geactiveerd indien voldaan is aan de daaraan gestelde voorwaarden ter zake van de technische, commerciële en financiële haalbaarheid.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa in eigen gebruik

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op de verwachte economische levensduur en de verwachte restwaarde, of tegen lagere realiseerbare waarde. Indien de verwachting omtrent de afschrijvingsmethode, gebruiksduur en/of restwaarde in de loop van de tijd wijzigingen ondergaat, worden zij als een schattingswijziging verantwoord.

In de kostprijs worden de kosten van groot onderhoud opgenomen, zodra deze kosten zich voordoen en aan de activeringscriteria is voldaan. De boekwaarde van de te vervangen bestanddelen wordt dan als gedesinvesteerd beschouwd en ineens ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. Alle overige onderhoudskosten worden direct in de winst- en verliesrekening verwerkt. Indien een materieel vast actief buiten gebruik wordt gesteld, worden bijzondere waardeverminderingverliezen in aanmerking genomen. Een materieel vast

actief wordt niet langer in de balans opgenomen na vervreemding of wanneer geen toekomstige prestatie-eenheden van het gebruik of de vervreemding worden verwacht. De bate of last die voortvloeit uit de desinvestering wordt in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Vastgoedbeleggingen

Vastgoedbeleggingen zijn onroerende zaken die worden aangehouden om huuropbrengsten en/of waardevermeerdering te realiseren en zijn niet dienstbaar aan de primaire processen van CNB en dienen niet voor eigen gebruik. Vastgoedbeleggingen worden afzonderlijk in de balans gerubriceerd onder de materiële vaste activa. De eerste waardering van een vastgoedbelegging geschiedt tegen de verkrijgingsprijs, inclusief de transactiekosten. Na de eerste verwerking worden de vastgoedbeleggingen gewaardeerd tegen de historische kostprijs verminderd met cumulatieve lineaire afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen (die worden verantwoord indien sprake is van een realiseerbare waarde lager dan de historische kostprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen) over de levensduur rekening houdend met een restwaarde.

Financiële vaste activa

De deelnemingen waarin invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid worden gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde. De overige vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met een eventuele voorziening voor oninbaarheid.

Financiële activa en financiële verplichtingen

Bij de eerste verwerking van financiële activa en opname van financiële verplichtingen worden deze opgenomen tegen reële waarde vermeerderd dan wel verminderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Op basis van de classificatie van RJ 290 zijn bij de groep de volgende categorieën financiële activa en financiële verplichtingen te onderkennen:

- verstrekte leningen en overige vorderingen;
- overige financiële verplichtingen.

Salderen

Een actief en een post van het vreemd vermogen worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover:

- een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen; en
- het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

Vorderingen en schulden uit hoofde van bemiddelingstransacties worden, indien sprake is van een Driepartijen-overeenkomst met inachtneming van de Omslagregeling conform artikel 16 van het CNB-reglement, bruto gepresenteerd.

Voorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs dan wel lagere marktwaarde.

Vorderingen

De vlottende vorderingen worden gewaardeerd bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde plus transactiekosten en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs rekening houdend met een voorziening voor mogelijke oninbaarheid hetgeen vergelijkbaar is met de nominale waarde. De overige vorderingen hebben een looptijd van ten hoogste een jaar.

Liquide middelen

Onder liquide middelen worden verstaan kasmiddelen, de tegoeden op bankrekeningen en wissels en cheques. Deposito's worden onder liquide middelen opgenomen indien zij in feite- zij het eventueel met opoffering van rentebaten- ter onmiddellijke beschikking staan liquide middelen die langer dan twaalf maanden niet ter beschikking staan van de coöperatie worden als financiële vaste activa gerubriceerd.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd indien de groep op balansdatum een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft waarvan het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang betrouwbaar is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Tenzij anders vermeld, worden voorzieningen gewaardeerd tegen nominale waarde.

Latente belastingen

Voor de waardering en verwerking van latente belastingvoorzieningen wordt verwezen naar de afzonderlijke paragraaf 'Belastingen'.

Voorziening reorganisatiekosten

De voorziening reorganisatiekosten is gevormd indien op balansdatum een gedetailleerd plan is geformaliseerd en de gerechtvaardigde verwachting is gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben dat de reorganisatie zal worden uitgevoerd. De voorziening bestaat uit directe kosten van de reorganisatie.

Jubilea

De jubileumvoorziening is gevormd ten behoeve van toekomstige jubileumuitkeringen en is actuariel berekend. Hierbij is rekening gehouden met de sterftetafels GBM en GBV 2011-2016, toekomstig personeelsverloop en salarisstijgingen. De voorziening is contant gemaakt tegen een nominale rekenrente.

Langlopende schulden

Bij de eerste opname van langlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde. In geval dat de vervolwaardering niet tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening plaatsvindt, wordt bij de eerste waardering de reële waarde verminderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten.

De langlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde

kostprijs volgens de effectieve-rentemethode. Winst of verlies worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen zodra de verplichtingen niet langer op de balans worden opgenomen, alsmede via het amortisatieproces.

Kortlopende schulden

Bij de eerste opname van kortlopende schulden worden die opgenomen tegen reële waarde verminderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten. De kortlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve rentemethode. Bij kortlopende schulden is dit meestal de nominale waarde.

Verstrekte leningen en overige vorderingen en overige financiële verplichtingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden na de eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Baten en lasten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt zodra de activa aan een derde worden overgedragen of een bijzondere waardevermindering ondergaan, alsmede via het amortisatieproces.

De overige financiële verplichtingen worden na de eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Baten en lasten worden in de winst- en verliesrekening verwerkt zodra de verplichtingen niet langer op de balans worden opgenomen, alsmede via het amortisatieproces.

Belastingen

Voor alle belastbare tijdelijke verschillen wordt een latente belastingverplichting opgenomen. Voor alle verrekenbare tijdelijke verschillen en voor beschikbare voorwaartse verliescompensatie wordt een latente belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er fiscale winst beschikbaar zal zijn voor verrekening.

De waardering van latente belastingverplichtingen en -vorderingen wordt gebaseerd op de fiscale gevolgen van de door de groep, per balansdatum, voorgenomen wijze van realisatie of afwikkeling van activa, voorzieningen, schulden of overlopende

passiva. De latente belastingverplichtingen en vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

De (niet-)latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd indien is voldaan aan de algemene voorwaarden voor saldering.

De belastingen worden berekend op basis van het verantwoorde resultaat, rekening houdend met fiscaal vrijgestelde posten en geheel of gedeeltelijk niet-aftrekbare kosten.

Baten

Algemeen

Baten ('winsten'), niet zijnde handelsomzet, worden verantwoord voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd en omvatten de aan het verslagjaar toe te rekenen opbrengsten. Provisie met het karakter van commissie, op basis van een vast percentage van de handelsomzet, wordt verantwoord als baten. Handelsomzet wordt netto gepresenteerd, aangezien CNB als agent kwalificeert in bemiddelingsovereenkomsten.

Provisie IVB en veiling etc.

De in- en verkoopprovisie wordt als bate verantwoord in het verslagjaar waarin de daarmee samenhangende levering (verantwoord als handelsomzet) plaatsvindt. Het hieraan gerelateerde te betalen loon aan vertegenwoordigers wordt ten laste van hetzelfde verslagjaar gebracht, op basis van betaaldatum.

Andere diensten

Indien het resultaat van een transactie aangaande het verlenen van een dienst betrouwbaar kan worden geschat en ontvangst van de opbrengst waarschijnlijk is, wordt de opbrengst met betrekking tot die dienst verwerkt naar rato van de verrichte prestaties. De mate waarin de diensten zijn verricht, wordt gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening.

Lasten

Algemeen

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. (Voorzienbare) verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en overigens wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen geschieden tijdsevenredig op basis van de verwachte economische levensduur. Op aanschaffen in het verslagjaar zelf wordt tijdsevenredig afgeschreven.

Rente

Renteopbrengsten worden tijdsevenredig in de winst- en verliesrekening verwerkt rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost, indien hun bedrag bepaalbaar is en hun ontvangst waarschijnlijk.

Rentekosten worden toegerekend aan de opeenvolgende verslagperioden naar rato van de resterende hoofdsom. Periodieke rentelasten en soortgelijke lasten komen ten laste van het jaar waarover zij verschuldigd worden.

Pensioenlasten

De pensioenregeling is een beschikbare premieregeling (01-01-2016), waarbij de pensioengrondslag is gebaseerd op het vaste bruto jaarsalaris.

De indexatie van via middelloonregeling opgebouwde pensioenen is voorwaardelijk en afhankelijk van de cumulatief gerealiseerde over rente op de door de pensioenverzekeraar belegde koopsommen. De aan de pensioenverzekeraar te betalen premie wordt als last in de winst- en verliesrekening verantwoord. De te betalen premie dan wel de

vooruitbetaalde premie per jaareinde werd als overlopende passiva respectievelijk overlopende activa verantwoord en wordt nu maandelijks afgewikkeld.

Niet langer in de balans opnemen van financiële activa en verplichtingen

Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle, of nagenoeg alle, rechten op economische voordelen en alle, of nagenoeg alle, risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Leasing

De groep beoordeelt bij het afsluiten van een overeenkomst of de overeenkomst een lease bevat. Een overeenkomst bevat een lease indien deze in ruil voor een vergoeding aan de wederpartij de zeggenschap gedurende de overeengekomen gebruiksperiode over het gebruik van een geïdentificeerd actief aan de groep verleent.

De groep als lessee

In geval van operationele leasing worden de leasebetalingen lineair over de leaseperiode ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de in de geconsolideerde balans opgenomen liquide middelen. Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De in het kasstroomoverzicht getoonde mutatie van de geldmiddelen kan als volgt worden toegelicht (x € 1.000):

	2022-2023	2021-2022
Liquide middelen		
eindsaldo boekjaar	6.871	8.750
Liquide middelen		
beginsaldo boekjaar	8.750	8.000
Mutatie liquide middelen	-1.879	750

Toelichting op de geconsolideerde balans

(Bedragen in €)

(1) Immateriële vaste activa (x € 1.000)

	Software	Immateriële Vaste activa in uitvoering	Totaal
Aanschafwaarde t/m 31-05-2022	6.773	19	6.792
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-5.909	0	-5.909
Boekwaarde per 01-06-2022	864	19	883
Ingebruikname	19	-19	0
Investerings	186	53	239
Afschrijvingen	-309	0	-309
Boekwaarde per 31-5-2023	760	53	813
Aanschafwaarde t/m 31-05-2023	2.585	53	2.638
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-1.825	0	-1.825
Boekwaarde per 31-5-2023	760	53	813

(2) Materiële vaste activa (x € 1.000)

	Terreinen en terreinvoorzieningen	Bedrijfsgebouwen en installaties	Inventarissen, hardware en auto's	Vastgoedbeleggingen	Vaste middelen in uitvoering	Totaal
Aanschafwaarde t/m 31-05-2022	3.448	45.813	7.508	4.676	361	61.806
Cum. afschrijvingen en waardeverminderingen	-414	-23.255	-6.529	-1.147	0	-31.345
Boekwaarde per 1-6-2022	3.034	22.558	979	3.529	361	30.461
Ingebruikname	0	361	0	0	-361	0
Investerings	0	1.926	221	7	554	2.708
Desinvestering	-3	-127	-11	0	0	-141
Afschrijvingen	10	-1.488	-221	-78	0	-1.777
Bijzondere waardeverminderingen	0	0	-1	-33	0	-34
Herrubricering	0	-3	0	3	0	0
Boekwaarde per 31-5-2023	3.041	23.227	967	3.428	554	31.217
Aanschafwaarde t/m 31-05-2023	3.443	46.567	4.328	4.697	554	59.589
Cum. afschrijvingen en waardeverminderingen	-402	-23.340	-3.361	-1.269	0	-28.372
Boekwaarde per 31-5-2023	3.041	23.227	967	3.428	554	31.217

De post 'vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering' bij materiële vaste activa betreft met name investeringen voor Koelen en prepareren. De post bij immateriële vaste activa heeft betrekking op het software project BC19+.

Activa genoemd bij terreinen en terreinvoorzieningen, gebouwen en installaties dienen als zekerheid ten behoeve van een kredietfaciliteit bij een bank. Bijzondere waardevermindering van materiële vaste activa heeft betrekking op afwaardering vastgoed voor panden in Breda en Drachten.

Vastgoedbeleggingen

De reële waarde van de vastgoedbeleggingen is in 2023 vastgesteld door een onafhankelijke en ter zake kundige taxateur conform International Valuation Standards (IVS). De totale getaxeerde waarde bedraagt € 4.830.000. De reële waarden van de vastgoedbeleggingen zijn bepaald met behulp van de contante waarde methode. Tevens heeft referentie plaatsgevonden aan de hand van recente transacties met gelijksoortige kenmerken en locaties als het vastgoed van de groep. De belangrijkste aannames van de waardebepaling van de vastgoedbeleggingen hebben betrekking op de looptijd van huurcontracten en verwacht leegstand, indexeringsvoet en disconteringsvoet. De reële waarde is per 31-5-2023 geactualiseerd als gevolg van toekomstige wijzigingen in de huurovereenkomsten en de verhoging van de overdrachtsbelasting.

In de winst- en verliesrekening zijn huurinkomsten opgenomen van € 732.000 (2021-2022 € 677.000). Er bestaan geen beperkingen met betrekking tot de aanwendbaarheid van vastgoedbeleggingen of de inbaarheid van de opbrengsten.

Verantwoording afschrijvingen

De gehanteerde afschrijvingspercentages luiden als volgt (% van de aanschafwaarde):

• Terreinen en terreinvoorzieningen	0 t/m 20%
• Gebouwen	3,33 t/m 20%
• Installaties	5 t/m 20%
• Inventarissen, hardware en auto's	0 t/m 33,33%
• Emballage	10%
• Vastgoedbeleggingen	3,33%
• Software	14 t/m 20%

Op vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering wordt afgeschreven bij ingebruikname.

De oppervlakte van de terreinen bedraagt 1.515,3 aren (81 aren te Lisse, 1.365,7 aren te Bovenkarspel en 68,6 aren voor de beleggingsobjecten in Breda en Drachten en De Bolster in Lisse). De verzekerde waarde van de gebouwen, bedrijfsuitrusting en installaties bedraagt € 86 mln. voor gebouwen, bedrijfsuitrusting, bedrijfsschade en elektronica.

(3) Financiële vaste activa

Onder overige vorderingen is een verstrekte lening opgenomen aan een klant voor € 60.000, de rente op deze lening bedraagt 1,5%. De einddatum van deze lening is januari 2026.

(4) Vlottende activa

Vorraden

De waarde van de voorraad fust van het Koel en preparatiebedrijf bedraagt € 74.361.

Vorderingen

De handelsdebiteuren bestaan voor een bedrag van € 236.000 (2021-2022 € 294.000) uit vorderingen met een looptijd langer dan een jaar (betaaldatum 01-07-2024 en later). Alle andere vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar. In het saldo handelsdebiteuren betreft € 14.304.531 (2022-2023 € 12.045.414) vorderingen op leden. In dit totaal is een voorziening voor dubieuze debiteuren opgenomen ter hoogte van € 394.000.

Daarnaast bestaan de kortlopende vorderingen uit belastingen en premies sociale verzekeringen ad € 225.000 en overige vorderingen overlopende activa ad € 261.000.

Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de groep.

(5) Groepsvermogen

Eigen vermogen

Het eigen vermogen wordt in de toelichting op de enkelvoudige balans en winst- en verliesrekening nader toegelicht.

(6) Voorzieningen

Voorziening latente belastingen

De voorziening latente belastingen heeft betrekking op verschillen tussen commerciële en fiscale waardering van activa. De belastingvoorziening wordt gewaardeerd tegen een belastingtarief van 25,8%. De voorziening latente belastingen heeft een langlopend karakter en valt samen met de activa waarop zij betrekking heeft (respectievelijk 10 en 30 jaar) gelijkmatig vrij. Fiscaal mag CNB niet meer afschrijven op haar panden, omdat de boekwaarde 100% van de WOZ-waarde heeft bereikt.

	2022-2023	2021-2022
Saldo begin boekjaar	1.253.803	1.452.313
Onttrekking aan de voorziening	-156.302	-245.381
Vorming belastinglatentie	0	0
Tariefaanpassing vennootschapsbelasting	0	46.871
Saldo ultimo boekjaar	1.097.501	1.253.803
Voorziening jubilea	2022-2023	2021-2022
Saldo begin boekjaar	107.000	107.000
Mutaties herberekening	-8.500	0
Saldo ultimo boekjaar	98.500	107.000

De voorziening is gevormd ter dekking van toekomstige jubileumuitkeringen wanneer personeelsleden 25 of 40 jaar in dienst zijn. Bij de berekening van de voorziening jubilea is uitgegaan van het personeelsbestand van CNB ultimo boekjaar. Aan de hand van leeftijd, datum in dienst en sterftetekansen (sterftetafels gbm en gbv 2011-2016) is een blijfkans berekend (leeftijd 15-35 jaar: 95%, 35-40 jaar: 97%, 40-45 jaar: 98%, vanaf 45 jaar: 99%). De gehanteerde disconteringsrente is 1%, de gehanteerde prijsindex en loonindex zijn respectievelijk 2% en 1% en de jaarlijkse loonontwikkeling 2%. In combinatie met het brutosalaris per medewerker leidt dit tot een schatting van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De voorziening jubilea heeft een langlopend karakter.

Reorganisatie voorziening

	2022-2023	2021-2022
Saldo begin boekjaar	300.000	0
Mutaties voorziening	-300.000	300.000
Saldo ultimo boekjaar	0	300.000

(7) Langlopende schulden

Het verloop van de langlopende schulden is als volgt:

Schulden aan banken

Boekwaarde per 1 juni 2022	3.771.920
Aflossing	-526.320

Boekwaarde per 31 mei 2023 3.245.600

Waarvan:

Looptijd < 1 jaar	526.320
Looptijd > 1 jaar en <=5jaar	2.719.280

(8) Kortlopende schulden

De schulden aan kredietinstellingen hebben betrekking op de aflossing van de langlopende lening binnen een jaar, zie de toelichting bij langlopende schulden.

In het saldo Crediteuren betreft € 10.744.000 (2021-2022 € 10.084.000) schuld aan leden. De overige kortlopende schulden hebben betrekking op handelscrediteuren met een looptijd langer dan 1 jaar (betaaldatum 1 juli 2024 en later) € 233.000 (2021-2022 € 281.000).

De overige schulden bestaan voor een totaal van € 4.696.000 uit belastingen en premies sociale verzekeringen € 495.000, restitutie provisie leden € 1.154.000 en overige schulden en overlopende passiva € 3.047.000. De specificatie is opgenomen in de geconsolideerde balans.

Niet in de balans opgenomen regelingen en verplichtingen

Leaseverplichtingen

CNB heeft per 31 mei 2023 voor een totaal van € 546.000 aan leaseverplichtingen, die als volgt te specificeren zijn:

Boekjaar	Jaarlast
2023-2024	209.000
2024-2025	155.000
2025-2026	101.000
2026-2027	55.000
2027-2028	26.000

Garanties en zekerheden

CNB heeft ten behoeve van een kredietfaciliteit à € 2.500.000 bij een bank hypothecaire zekerheid gesteld tot een bedrag van € 21 mln. op de gebouwen en terreinen te Bovenkarspel en te Lisse. Het rentepercentage van deze kredietfaciliteit bedraagt 1 maands Euribor tarief + opslag 1,700%.

De Coöperatie is een zelfstandige fiscale entiteit. In de geconsolideerde jaarrekening is eveneens de vennootschapsbelastingpositie opgenomen van de fiscale eenheid CNB Holding BV waaronder alle deelnemingen met uitzondering van BVS BV.

BVS BV is voor het boekjaar 2017-2018 een zelfstandige fiscale entiteit en als gevolg van het uitgeven van de zeggenschapscertificaten wederom vanaf 1 juni 2021. Verliezen van BVS BV van 2018-2019 tot en met 2020-2021 zijn verrekend met resultaten van BVS BV. De belastingpositie van de fiscale eenheid CNB Holding wordt volledig door CNB Holding BV gedragen. Er heeft geen verrekening van belastingen plaats gevonden tussen de entiteiten die onderdeel zijn van de fiscale eenheid.

Aansprakelijkstellingen en claims

Per 31 mei 2020 is er een civiele procedure aanhangig waar CNB aansprakelijk is gesteld door een partij voor schade wegens een beweerdelijk onzorgvuldige bemiddelingstransactie van bloembollenlicenties. Hierbij is een bedrag van € 1,2 mln. als schade gevorderd. CNB betwist iedere vorm van aansprakelijkheid. Op basis van de door het management en haar juridisch adviseurs ingeschatte succeskansen en financiële gevolgen is geen voorziening getroffen voor deze claim.

Gebeurtenissen na balansdatum bij de geconsolideerde jaarrekening

Er zijn geen noemenswaardige wijzigingen na balansdatum.

Financiële instrumenten

De primaire financiële instrumenten dienen ter financiering van de operationele activiteiten of vloeien direct uit deze activiteiten voort. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico en het valutarisico.

Het beleid om deze risico's te beperken, luidt als volgt.

- Valutarisico. Het valutarisico is minimaal aangezien vrijwel alle opbrengsten en kosten in euro's zijn.
- Kredietrisico. Gehandeld wordt met kredietwaardige partijen en er zijn procedures om de kredietwaardigheid te bepalen en te bewaken. Tevens zijn richtlijnen opgesteld om de omvang van het kredietrisico bij elke partij te beperken. Bovendien worden voortdurend de vorderingen bewaakt en worden strikte debiteuren- en aanmaningsprocedures gehanteerd. Door de bovenstaande maatregelen wordt getracht het kredietrisico voor CNB zo veel mogelijk te beperken. Vanaf aanvang coronacrisis zijn de kredietwaardigheidseisen aangescherpt en zijn bestaande posities opnieuw beoordeeld. Er zijn geen belangrijke concentraties van kredietrisico.
- Liquiditeitsrisico. Het risico dat toekomstige kasstromen verbonden aan een monetair financieel instrument fluctueren is beperkt door sturing op werkkapitaal en een Rekening Courant faciliteit.

Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de groep en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de groep. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de coöperatie en haar deelnemingen, de leden, de bestuurders (zijnde directie en commissarissen) en de functionarissen op sleutelposities.

Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht. In boekjaar 2022-2023 hebben reguliere transacties plaatsgevonden met de geconsolideerde deelnemingen. Deze transacties hebben plaatsgevonden tegen marktconforme condities.

De leden van de Raad van Commissarissen van de onderneming worden conform RJ 330 gezien als verbonden partijen. Voor informatie over de bezoldiging van deze bestuurders wordt verwezen naar toelichting van de enkelvoudige jaarrekening. Gedurende het boekjaar hebben transacties plaatsgevonden met bedrijven waarin leden van de Raad van Commissarissen bestuurder en/of aandeelhouder zijn. De condities waartegen deze transacties hebben plaatsgevonden zijn niet afwijkend ten opzichte van vergelijkbare transacties met andere bedrijven.

Ook de leden van CNB worden conform RJ 330 gezien als verbonden partijen. Gedurende het boekjaar hebben transacties plaatsgevonden met leden van CNB. De condities waartegen deze transacties hebben plaatsgevonden zijn niet afwijkend ten opzichte van vergelijkbare transacties met andere bedrijven.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

(Bedragen in €)

Concernomzet

In 2022-2023 is een concernomzet behaald van € 362 mln. (2021-2022 € 332 mln.) De concernomzet bestaat o.a. uit € 345,4 mln. handelsomzet van CNB. Het aandeel van BVS in de handelsomzet bedraagt € 51,8 mln. (2021-2022 € 41,5 mln.). De omzet voor de overige deelnemingen bedraagt: Makelaardij € 6 mln., Mendelstaete € 0,5 mln., Mercurius BV € 1,4 mln. en € 8,9 mln. overige opbrengsten.

Handelsomzet

In 2022-2023 is een handelsomzet behaald van € 345,5 mln. (2021-2022 € 316,7 mln.), die als volgt kan worden gespecificeerd (x € 1.000.000):

	2022-2023	2021-2022
Omzet bemiddeling	332,0	302,8
Omzet incasso royalty's	12,7	11,8
Omzet groene veilingen	0,8	2,1
	345,5	316,7

De handelsomzet gerealiseerd door leden van CNB bedroeg 90,1% (2021-2022: 88,3%).

(9) Baten

Provisie

De provisieopbrengsten van € 15,8 mln. (2021-2022 € 14,7 mln.) omvatten provisie en heffingen met betrekking tot in- en verkoop van bloembollen, provisie met betrekking tot verkoop van bloembollen via groene veilingen en provisie met betrekking tot aan- en verkoop van goederen via een materialenveiling, verminderd met omzetkorting.

Opbrengsten Koelen en prepareren

De opbrengsten Koelen en prepareren van € 6,8 mln. (2021-2022 € 6,1 mln.) omvatten koelloon, behandelingskosten, fusthuur, verhuur koelcellen en in rekening gebrachte vracht, materiaal en overige kosten.

Verhuur roerend en onroerend goed

De verhuuropbrengsten van € 0,7 mln. (2021-2022 € 0,7 mln.) hebben betrekking op verhuur onroerend goed.

Overige baten

De overige baten van € 1,4 mln. (2021-2022 € 1,9 mln.) omvatten onder meer incassoovergoedingen en opbrengsten uit overige dienstverlening. De opbrengsten zijn gedaald door wegvallen opbrengsten onderdeel Greenity.

(10) Lasten

Salarissen

De post salarissen is als volgt samengesteld (x € 1.000):

	2022-2023	2021-2022
Bruto loonsom	11.641	11.453
Inleenkrachten	251	253
	11.892	11.706

Er is dit jaar € 379.000 gereserveerd voor winstuitkering aan de medewerkers (2021-2022 € 385.000).

Bij de groep zijn per 31 mei 2023 99,1 fte (per 31 mei 2022: 107,1 fte) aan medewerkers in dienst. De verdeling luidt als volgt:

	2022-2023	2021-2022
Bemiddeling	42,3	40,3
Koelen en prepareren	17,6	18,6
Greenity	--	5,8
CNB Teeltadvies	3,0	3,0
Bedrijfsvoering	25,3	28,2
Directie en staf	6,6	8,1
Deelnemingen	4,3	3,1
Totaal	99,1	107,1

Overige bedrijfskosten

Onder de overige bedrijfskosten zijn begrepen de directe productiekosten van Koelen en prepareren tot een bedrag van € 2.085.000 (2021-2022 € 2.075.000).

(11) Vennootschapsbelasting

De vennootschapsbelasting over de geconsolideerde belastbare jaarwinst bedraagt € 642.163, daarvan heeft € 613.662 betrekking op CNB (U.A.) € 20.642 op de fiscale eenheid CNB Holding BV en € 7.859 op BVS BV. Het effectief belastingtarief bedraagt 21,5%.

De aansluiting tussen het effectieve en toepasselijk belastingtarief luidt als volgt:

	2022-2023	2021-2022
	25,8%	25,8%
Resultaat voor belastingen	2.991.509	1.703.205
Belasting tegen toepasselijk tarief	771.809	439.427
EIA aftrek	0	-235.809
Herwaardering latenties	0	46.486
Overige effecten	-129.646	-85.822
Effectieve belastinglast	642.163	164.282

Enkelvoudige balans

Per 31 mei 2023, na verwerking voorstel resultaatbestemming (Bedragen in €)

Activa

Vaste activa

(12) Immateriële vaste activa

Software	731.318	838.456
Immateriële vaste activa in uitvoering	56.245	19.148
	787.563	857.604

(13) Materiele vaste activa

Terreinen en terreinvoorzieningen	3.041.305	3.034.198
Gebouwen en installaties	23.227.644	22.558.018
Inventarissen, hardware en auto's	966.381	979.017
Vastgoedbeleggingen	3.428.155	3.530.174
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering	553.699	361.302
	31.217.184	30.462.709

(14) Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen	1.996.100	1.816.980
Overige vorderingen	60.000	90.000
	2.056.100	1.906.980

Viottende activa

Vorraden	74.361	64.254
-----------------	---------------	---------------

Vorderingen

Handelsdebiteuren	15.646.514	14.240.159
Belastingen en premies sociale verzekeringen	179.627	72.793
Vorderingen op groepsmaatschappijen	416.817	827.331
Overige vorderingen en overlopende activa	155.119	482.063
	16.398.077	15.622.346

Liquide middelen

	4.148.986	6.259.995
--	------------------	------------------

Totaal viottende Activa	20.621.424	21.946.595
--------------------------------	-------------------	-------------------

Totaal activa	54.682.271	55.173.888
----------------------	-------------------	-------------------

Passiva

(15) Eigen vermogen

Algemene reserve	28.963.017	28.060.555
Statutaire reserve: kapitaalstortingsreserve	5.105.307	4.810.829

34.068.324

32.871.384

Voorzieningen

Latente belastingverplichtingen	1.097.501	1.253.803
Reorganisatie voorziening	0	300.000
Jubilea	98.500	107.000

1.196.001

1.660.803

Langlopende schulden

Schulden aan kredietinstellingen	2.719.280	3.245.600
---	------------------	------------------

Kortlopende schulden

Schulden aan kredietinstellingen	526.320	526.320
Crediteuren	11.905.088	12.842.314
Belastingen en premies sociale verzekeringen	497.929	168.358
Restitutie provisie leden	1.154.260	1.050.963
Overige schulden en overlopende passiva	2.615.069	2.808.146

16.698.666

17.396.101

Totaal passiva

54.682.271

55.173.888

Enkelvoudige winst- en verliesrekening

Over de periode 1 juni 2022 tot en met 31 mei 2023 (Bedragen in €)

	2022-2023	2021-2022
Baten		
Provisie IVB en veiling etc.	15.245.475	14.254.007
Opbrengsten Koelen en prepareren	6.770.931	6.059.406
Verhuur roerend en onroerend goed	650.077	624.030
Overige baten	1.271.059	1.804.428
	23.937.542	22.741.871
(16) Lasten		
Salarissen	11.538.985	11.288.237
Sociale lasten	955.199	931.631
Pensioenlasten	567.177	546.864
Afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa	2.218.508	2.412.659
Overige bedrijfskosten	6.011.292	5.931.604
Overige waardeveranderingen van vaste activa	32.645	0
	21.323.806	21.110.995
Bedrijfsresultaat	2.613.736	1.630.876
(17) Financiële baten en lasten		
Rentebaten	221.282	127.459
Rentelasten	51.130	91.488
	170.152	35.971
Resultaat voor belastingen	2.783.888	1.666.847
(18) Vennootschapsbelasting	613.662	150.758
Resultaat deelnemingen na belastingen	179.120	36.359
Resultaat na belastingen	2.349.346	1.552.448

Toelichtingen

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de statutaire jaarrekening 2022-2023 van de coöperatie. De financiële gegevens van de coöperatie zijn in de geconsolideerde jaarrekening van de coöperatie verwerkt.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling van de enkelvoudige en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk. Voor de grondslagen wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening. In de toelichting op de enkelvoudige jaarrekening 2022-2023 zijn alleen die posten opgenomen, voor zover deze afwijken van de in de geconsolideerde balans opgenomen bedragen.

Financiële instrumenten

In de enkelvoudige jaarrekening worden financiële instrumenten gepresenteerd op basis van hun juridische vorm.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen
Deelnemingen in groepsmaatschappijen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde, doch niet lager dan nihil. Deze nettovermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van de coöperatie. Zie de grondslag voor financiële vaste activa in de geconsolideerde jaarrekening voor meer informatie.

Het resultaat deelneming komt overeen met het aandeel in het resultaat over het boekjaar van de desbetreffende vennootschap vanaf het moment van opnemen in de groep.

Belastingen

De coöperatie is het hoofd van de fiscale eenheid. De vennootschapsbelasting is opgenomen voor dat deel dat de coöperatie als zelfstandig belastingplichtige verschuldigd zou zijn, rekening houdend met de toerekening van de voordelen van de fiscale eenheid. De verrekening binnen de fiscale eenheid tussen de coöperatie en haar dochtermaatschappijen vindt plaats via de rekening-courant verhoudingen.

Toelichting op de enkelvoudige balans (Bedragen in €)

Vaste activa

(12) Immateriële vaste activa (x € 1.000)

	Software	Immateriële Vaste activa in uitvoering	Totaal
Aanschafwaarde t/m 31-5-2022	6.739	19	6.758
Cum.afschrijvingen en waardevermindering	-5.899	0	-5.899
Boekwaarde per 1-6-2022	840	19	859
Ingebruikname	19	-19	0
Investerings	176	54	230
Afschrijvingen	-302	0	-302
Boekwaarde per 31-5-2023	733	54	787
Aanschafwaarde ultimo boekjaar	2.542	54	2.596
Cumulatieve afschrijvingen	-1.809	0	-1.809
	733	54	787

(13) Materiële vaste activa (x € 1.000)

	Terreinen en terreinvoorzieningen	Bedrijfsgebouwen en installaties	Inventarissen, hardware en auto's	Vastgoedbeleggingen	Vaste middelen in uitvoering	Totaal
Aanschafwaarde t/m 31-5-2022	3.448	45.580	7.509	4.675	361	61.573
Cum.afschrijvingen en waardevermindering	-414	-23.022	-6.530	-1.146	0	-31.112
Boekwaarde per 1-6-2022	3.034	22.558	979	3.529	361	30.461
Ingebruikname	0	361	0	0	-361	0
Investerings	0	1.926	221	6	554	2.707
Desinvesterings	-3	-127	-11	0	0	-141
Afschrijvingen	10	-1.488	-221	-77	0	-1.776
Bijzondere waardevermindering	0	0	-1	-33	0	-34
Herrubricering	0	-3	0	3	0	0
Boekwaarde per 31-5-2023	3.041	23.227	967	3.428	554	31.217
Aanschafwaarde per 31-5-2023	3.443	46.334	4.329	4.696	554	59.589
Cum.afschrijvingen en waardeverminderingen	-402	-23.107	-3.361	-1.268	0	-28.372
Boekwaarde per 31-5-2023	3.041	23.227	967	3.428	554	31.217

Verantwoording afschrijvingen

De (eventuele) reguliere afschrijvingen op deze vastgoedbeleggingen worden in winst- en verliesrekening niet uitgesplitst en vormen dus onderdeel van de post "afschrijvingen op vaste activa".

De gehanteerde afschrijvingspercentages luiden als volgt (% van de aanschafwaarde):

• Terreinen en terreinvoorzieningen	0 t/m 20%
• Gebouwen	3,33 t/m 20%
• Installaties	5 t/m 20%
• Inventarissen, hardware en auto's	10 t/m 33,33 %
• Software	14 t/m 20%
• Vastgoedbeleggingen	3,33%
• Emballage	10%

Op vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering wordt afgeschreven bij ingebruikname.

(14) Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen	2022-2023	2021-2022
Saldo begin boekjaar	1.816.979	1.780.620
Resultaat deelnemingen	179.120	36.359
Saldo ultimo boekjaar	1.996.099	1.816.979

De post deelnemingen in groepsmaatschappijen heeft betrekking op de volgende middellijke kapitaalbelangen:

• CNB Holding B.V.	kvk 28054866	Lisse	100%
• CNB Makelaardij B.V.	kvk 28044248	Lisse	100%
• Mendelstaete B.V.	kvk 28054867	Lisse	100%
• CNB Mercurius B.V.	kvk 28083901	Lisse	100%
• BVS B.V.	kvk 70725462	Lisse	100%*

* BVS BV is 100% economisch eigendom van CNB U.A.. De zeggenschap over deze BV is via certificering van de aandelen BVS voor 80% overdragen aan de Stichting Administratie Kantoor BVS.

Transacties met verbonden partijen

Alle transacties met de deelnemingen hebben plaatsgevonden tegen marktconforme condities.

(15) Eigen vermogen

Het resultaat over het boekjaar 2022-2023 bedraagt € 2.349.346 positief. Het bestuur stelt voor om het resultaat als volgt te bestemmen:

Restitutie	1.154.260
Kapitaalstorting	289.674
Toevoeging reserve	905.412
	2.349.346

Algemene reserve	2022-2023	2021-2022
Stand begin boekjaar	28.060.555	27.802.934
Voorstel resultaat boekjaar		
conform besluit verwerking resultaat	905.412	250.524
Overige mutaties	-2.950	7.097
Stand ultimo boekjaar	28.963.017	28.060.555

Kapitaalstortingsreserve

In artikel IX lid 4a van de statuten is bepaald, dat het bestuur aan de leden/rechtspersonen de verplichting kan opleggen tot het doen van een kapitaalstorting, gelijk aan het belastingnadeel voor de vereniging voortvloeiend uit de omstandigheid dat de restitutie aan leden/rechtspersonen fiscaal niet aftrekbaar is. Tot deze reserve zijn alleen de leden/rechtspersonen gerechtigd. De wijze van uitkering, uitsluitend mogelijk bij liquidatie van de coöperatie, is geregeld in artikel IX lid 4b van de statuten.

Kapitaalstortingsreserve	2022-2023	2021-2022
Saldo begin boekjaar	4.810.829	4.560.466
Inhouding op restitutie provisie	289.674	250.961
Overige mutaties	4.804	-598
Saldo ultimo boekjaar	5.105.307	4.810.829

Informatie over financiële instrumenten

Voor een nadere toelichting van de financiële instrumenten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

Gebeurtenissen na balansdatum

Voor een nadere toelichting van de gebeurtenissen na balansdatum, wordt verwezen naar de toelichting op geconsolideerde balans.

Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening

(Bedragen in €)

(16) Lasten

Personeel

Per 31 mei 2023 zijn bij de coöperatie 94,88 fte medewerkers in dienst. De totale salaris, sociale- en pensioenlasten voor het boekjaar bedroeg € 13,1 mln (2021-2022 € 12,8 mln.).

Beloningen directie en commissarissen

Ten aanzien van de directie maakt de coöperatie gebruik van de vrijstelling van artikel 2:383 lid 1 BW om de beloning van de directie niet nader toe te lichten. De bezoldiging van de Raad van Commissarissen bedroeg € 126.000 (2021-2022 € 127.000).

Algemene kosten en afschrijvingen

De afschrijvingskosten zijn gedaald met 0,2 mln. en bedragen € 2,2 mln. (2021-2022 € 2,4 mln.). De overige algemene bedrijfskosten bedragen 6 mln. (2021-2022 € 5,9 mln.).

(17) Rentelasten

Het bedrag aan rentelasten bedraagt € 51.000 (2021-2022 € 91.000).

(18) Vennootschapsbelasting

De vennootschapsbelasting over de belastbare jaarwinst bedraagt € 613.661. Het verschil tussen het effectief en nominaal belastingtarief wordt voornamelijk veroorzaakt door herwaardering van de latentie naar het tarief van 21,5% (in plaats van 25,8%), er is sprake van een voordeel energieaftrek. De aansluiting tussen het effectieve en toepasselijk belastingtarief luidt als volgt:

Ondertekening van de jaarrekening

Lisse, 27 september 2023

Het bestuur

Leo van Leeuwen

Raad van Commissarissen

Jan Menting

Evert van Zanten

Arjan Rood

Sjaak van den Berg

Dennis van der Krogt

Arjan Slobbe

Arwin Bos

Overige gegevens

Winstbestemming / verwerking resultaat

In artikel IX, lid 3, lid 5 en lid 7 van de statuten is onder andere het volgende bepaald:

Lid 3

Van het batig saldo van de winst- en verliesrekening dat resteert na de door het bestuur noodzakelijk geachte afschrijvingen en voorzieningen, en na wettelijk verplichte toevoegingen aan reserves, kan een op voorstel van het bestuur door de algemene vergadering vast te stellen gedeelte worden bestemd tot uitkering aan de leden strekkende tot (gedeeltelijke) restitutie aan hen van de door hen in het verstreken boekjaar aan de coöperatie verschuldigd geworden, geïnde dan wel inbare, provisies ter zake van bemiddeling en groene veilingen. Het aldus tot uitkering komende wordt onder de leden verdeeld naar evenredigheid van de bedoelde provisiebedragen.

Lid 5

Een na aftrek van de in lid 3 van dit artikel bedoelde restitutie-bedragen resterend batig saldo staat ter beschikking van de algemene vergadering voor toevoeging, geheel of gedeeltelijk, aan de algemene reserve - die niet tussentijds kan worden uitgekeerd aan de leden -, dan wel voor toevoeging aan de leden-participatiereserve-rekeningen, die in de boeken van de coöperatie ten name van ieder lid afzonderlijk worden geadmistreerd, doch op de balans van de coöperatie als 'ledenparticipatie-reserve' zullen kunnen worden aangeduid.

Lid 7

Ingeval blijktens de jaarrekening over enig jaar verlies geleden is dat niet uit een voorziening, reserve of op andere wijze gedelgd wordt, geschiedt in volgende jaren geen winstuitkering, de uitkeringen op basis van het bepaalde in lid 3. Daaronder begrepen, zo lang dit verlies niet is aangezuiverd. Verliesdelging ten laste van reserves geschiedt allereerst ten laste van de algemene reserve of overige vrije reserves,

vervolgens ten laste van de in lid 4 van dit artikel gemelde kapitaalstortingsreserve en eerst dan ten laste van de leden-participatiereserve-rekeningen. Verliesdelging ten laste van de ledenparticipatie-reserve-rekeningen geschiedt naar evenredigheid van de omvang daarvan, waarbij allereerst de jongste bijschrijvingen worden aangewend en zo vervolgens. Ingeval verliesdelging ten laste van de ledenparticipatie-reserve-rekeningen heeft plaatsgevonden geschiedt in volgende jaren geen winstuitkering noch enige winstreservering, dan nadat hetgeen ten laste van de leden-participatiereserve-rekeningen werd gebracht is aangezuiverd.

Statutaire aansprakelijkheid

Inzake de statutaire aansprakelijkheid van de leden is in artikel X, lid 5 van de statuten onder andere het volgende bepaald: 'De leden en de oud-leden zijn niet verplicht om bij de vereffening van de boedel van de coöperatie in het tekort bij te dragen'. Per 31 mei 2023 telt de coöperatie 1.165 leden.

Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de leden, het bestuur en de raad van commissarissen van Coöperatieve Koninklijke Nederlandse Bloembollen-centrale (U.A.)

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het boekjaar geëindigd op 31 mei 2023 van Coöperatieve Koninklijke Nederlandse Bloembollencentrale (U.A.) te Lisse gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Coöperatieve Koninklijke Nederlandse Bloembollencentrale (U.A.) per 31 mei 2023 en van het resultaat over de periode van 1 juni 2022 tot en met 31 mei 2023 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 mei 2023;
- de geconsolideerde en enkelvoudige winst- en verliesrekening over de periode van 1 juni 2022 tot en met 31 mei 2023;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controles-tandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Coöperatieve Koninklijke Nederlandse Bloembollencentrale (U.A.) zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Onze focus op fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

Onze verantwoordelijkheid

Hoewel wij niet verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving en van ons niet verwacht kan worden dat wij het niet-naleven van alle wet- en regelgeving ontdekken, is het onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude.

Onze controle-aanpak met betrekking tot frauderisico's

Wij hebben de risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in Coöperatieve Koninklijke Nederlandse Bloembollencentrale (U.A.) en de omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van commissarissen toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij verwijzen naar hoofdstuk "Risicoparagraaf" in het bestuursverslag als onderdeel van het jaarverslag, waarin het bestuur haar (fraude)risicoanalyse heeft opgenomen.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de corporate governance code en de klokkenluidersregeling. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Zoals in al onze controles houden wij rekening met het risico dat het management interne beheersmaatregelen kan doorbreken. Vanwege dit risico hebben wij onder meer schattingen beoordeeld op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang, met name gericht op belangrijke gebieden die oordeelsvorming vereisen en significante schattingsposten, zoals toegelicht in de paragrafen “Gebruik van schattingen” en toelichting “4 Vlottende activa” in de toelichting in de jaarrekening, waaronder de waardering van de debiteuren in relatie tot de inbaarheid.

Ook hebben wij data analyse gebruikt om journalposten met een verhoogd risico te signaleren en te toetsen en de zakelijke beweegredenen (of het ontbreken daarvan) beoordeeld van bijzondere transacties, waaronder die met verbonden partijen.

Verder hebben wij om in te spelen op het geïdentificeerde risico dat het management interne beheersmaatregelen kan doorbreken, specifiek onder meer debiteurenontvangsten na balansdatum gecontroleerd, de waardering van de vervallen posten beoordeeld en vastgesteld of een plausibele voorziening is gevormd voor kredietrisico's alsmede een retrospectieve beoordeling van de voorziening uitgevoerd.

Wij zijn bij het identificeren en inschatten van frauderisico's uitgegaan van de veronderstelling dat er bij de opbrengstenverantwoording frauderisico's bestaan. Wij hebben onder andere data-analyse gebruikt om de juistheid van de omzetverantwoording vast te stellen en tevens om memoriaalboekingen binnen de omzetverantwoording te controleren. Wij hebben in reactie op het veronderstelde frauderisico onze werkzaamheden inzake de opbrengstenverantwoording bepaald en uitgevoerd.

Deze risico's vereisten echter geen significante aandacht in onze controle.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het bestuur en de raad van commissarissen.

Uit de door ons geïdentificeerde frauderisico's, ontvangen inlichtingen en andere beschikbare informatie volgen geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude met een mogelijk materieel belang voor het beeld van de jaarrekening.

Onze controle-aanpak met betrekking tot het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben passende controlewerkzaamheden verricht inzake de naleving van de bepalingen van de relevante wet- en regelgeving die van directe invloed zijn op de verantwoorde bedragen en toelichtingen in de jaarrekening. Daarnaast hebben wij de omstandigheden ingeschat met betrekking tot het risico van niet-naleven van wet- en regelgeving waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van materiële invloed kunnen zijn op de jaarrekening, op basis van onze ervaring in de sector, door afstemming met het bestuur, het lezen van notulen en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden gericht op transactiestromen, jaarrekeningposten en toelichtingen.

Wij hebben verder kennisgenomen van advocatenbrieven en correspondentie met toezichthouders en zijn alert gebleven op indicaties voor een (mogelijke) niet-naleving gedurende de controle. Ten slotte hebben wij schriftelijk de bevestiging ontvangen dat alle bekende gebeurtenissen van niet-naleving van wet- en regelgeving met ons zijn gedeeld.

Onze controle-aanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling

Zoals toegelicht in het onderdeel “Verslag van de directie” in het jaarverslag, is de jaarrekening opgemaakt op basis van de continuïteitsveronderstelling. Bij het opmaken van de jaarrekening heeft het bestuur een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de coöperatie om haar continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor de voorzienbare toekomst.

Wij hebben de specifieke beoordeling met het bestuur besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd. Wij hebben

overwogen of de specifieke beoordeling van het bestuur op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle relevante gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de coöperatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen materiële onzekerheden ten aanzien van de continuïteit geïdentificeerd. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een coöperatie de continuïteit niet langer kan handhaven.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de coöperatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de coöperatie te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de coöperatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de coöperatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers

op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. De sectie 'Informatie ter ondersteuning van ons oordeel' hierboven, bevat een informatieve samenvatting van onze verantwoordelijkheden en de uitgevoerde werkzaamheden als basis voor ons oordeel. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op de ingeschatte risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de coöperatie.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit

te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Communicatie

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 27 september 2023

Ernst & Young Accountants LLP
S.P.J. Zuidgeest RA